

WESTMÄRK

Letnik XXVI.

Celovec, petek, 19. marec 1971

Štev. 11 (1496)

PO ZADNJI ODDAJI „V ŽARIŠČU“:

Boj za izvajanje člena 7 pomeni hkrati prispevek za obstoj Avstrije

V četrtek prejšnjega tedna je avstrijski radio svojo oddajo „V žarišču“ posvetil manjšinskemu vprašanju na Koroškem in s tem — hoče ali nehoče — veliko prispeval k razjasnitvi vsaj v enem, zato pa toliko bolj važnem oziru. Oddaja je namreč vsakomur, ki se za to za koroške razmere menda tako kočljivo problematiko zanima brez pred-sodkov ter si hoče ustvariti objektivno sliko, zelo jasno pokazala, kje je pravzaprav krivda in kje so resnični vzroki, ki ne samo zavirajo, marveč — kakor kažejo dosedanje izkušnje — naravnost onemogočajo reševanje vseh teh vprašanj v duhu sodobnih načel sožitja med narodi. In drugo, kar je oddaja nedvoumno potrdila, je dejstvo, da Avstrija še nikakor ni izpolnila vseh svojih obveznosti do manjšin.

Tukaj se seveda ne moremo spuščati v podrobnosti in tudi ne moremo navajati vsega, kar so povedali številni sodelavci pri oddaji. Če se moramo torej omejiti na nekaj najbolj značilnih vidikov, potem mislimo, da je treba predvsem omeniti vprašanje tako imenovanega ugotavljanja manjšine, kajti pri tem ne gre le za stalno ponavljanje tozadevne zahteve s strani nemških šovinistov, marveč je „vražji krog“ očitno že zajel tudi pristojne in odgovorne činitelje v deželi.

Slovenski zastopniki so v oddaji zavzeli k temu vprašanju stvanja in dobro podkrepjena stališča:

- Manjšine ni treba šele ugotavljati, kajti podpisniki državne pogodbe so točno vedeli, za katero ozemlje morajo veljati določila člena 7 (dr. Franci Zwitter).

- Ugotavljanja manjšine ne predvideva ne senžermenska pogodba in tudi ne državna pogodba iz leta 1955 (dr. Reginald Vospernik).

- Kje živimo koroški Slovenci, so točno vedeli, ko so nas selili, zato ozemlje tudi danes ne more biti sporno (dr. Joško Tischler).

Pa tudi znani strokovnjak za narodnostna vprašanja prof. Theodor Veiter je odločno zanimal pripravnost ugotavljanja manjšine za določanje jezikovno mešanega ozemlja, medtem ko se je zunanji minister dr. Rudolf Kirchschläger proti ugotavljanju manjšine podobno kot deželni glavar Hans Sima izrekel z utemeljitvijo, da bi to karilo dobro sožitje v deželi.

Torej so si bili vsi edini, da ugotavljanje manjšine ni pripravno sredstvo za reševanje odprtih vprašanj. Vendar je deželni glavar govoril o nekem „vražjem krogu“ in menil, da proti volji „velike večine“ prebivalstva ni mogoče podpirati zahteve po dvojezičnih krajevnih napisih. Toda vprašati je treba, kdo je tista „velika večina“? Oddaja je dala odgovor tudi na to vprašanje: Heribert Jordan je kot predsednik Kärntner Heimatdiensta nastopil na način, ki je izzval odpor in obsodbe tudi v nemški javnosti in je zlasti socialistična Kärntner Tageszeitung povsem upravičeno in pravilno ugotovila, da si ni mogoče predstavljati, da bi s takšnim postavljanjem soglašalo 60.000 članov vseh tistih organizacij, ki so vključene v Heimatdienst.

Jordan je tudi v tej oddaji zavrtel staro in že precej obrabljeno ploščo nemških šovinistov: Koroška je v nevarnosti, po eni strani jo ogroža vodstvo

koroških Slovencev, druga nevarnost pa je mednarodna in se imenuje komunizem. Zato morajo Korošci (Slovenci v njegovih očeh verjetno sploh ne zaslužimo časti, da bi nas prištevali med Korošce),

U Tant poziva na boj proti rasizmu

Prihodnji teden bomo po vsem svetu obhajali poseben „mednarodni dan zatiranja rasne diskriminacije“, ki bo letos zlasti pomemben, saj so Združeni narodi tekoče leto sploh proglasili za mednarodno leto boja proti rasizmu.

Ob mednarodnem dnevu zatiranja rasne diskriminacije je glavni tajnik OZN U Tant objavil posebno poslanico s pozivom, da naj bo leto 1971 leto, v katerem bo svet za vselej zbrisal sramotni madež rasne segregacije in diskriminacije.

To leto je mednarodno leto boja proti rasizmu in rasni diskriminaciji, je naglasil U Tant. „To bo nova priložnost za vse države in posameznike, ki dobro mislijo, da se pridružijo boju proti zlu rasizma in rasne diskriminacije, ki še vedno sramoti vest človeštva.“

ki so zelo tolerantni in si pustijo veliko dopasti, biti stalno budni, kajti že dvakrat so jih napadli Jugoslovani. Govoril je o strašnih grozodejstvih, ki so jih Jugoslovani leta 1945 zagrešili na Koroškem. Da je povsem „pozabil“ omeniti dejanja nemških „kulturonoscev“ med zadnjo vojno v Jugoslaviji, se pri njegovi nastojenosti niti ne čudimo. Toliko več pa je vedel povedati o tem, kako neznansko majhna slovenska manjšina „terorizira“ nemško večino na Koroškem (!). Višek njegovega prispevka pa je bila ugotovitev, da se Avstrija v manjšinskem vprašanju naj ne bi tako strogo ravnala po mednarodnih obveznostih.

Tukaj se je Jordan kot predsednik Heimatdiensta enkrat povsem razgalil. Njegove izjave glede spoštovanja mednarodnih obveznosti namreč ni mogoče razumeti drugače kot poziv Avstriji, da krši obveznosti, ki jih je glede manjšin prevzela s podpisom državne pogodbe, da prelomi pogodbo in postane verolomna v očeh svetovne javnosti. To je res edinstven in zgovoren primer patriotizma — in to iz ust predstavnika ravno tistih krogov, ki si tako radi lastijo monopol v domovinski zvestobi!

V tem pogledu je oddaja vsekakor zelo veliko prispevala k razjasnitvi pojmov in stališč. Po sedanjem nastopu predsednika Heimatdiensta in po nedavnem pozivu glasila istega Heimatdiensta na genocidno politiko res ne more biti več nobenega dvoma o tem, kdo dejansko zaostruje odnose med narodom v deželi in torpedira vsak poskus stvarnega in srpnega reševanja odprtih vprašanj. Ob takih dejstvih pa tudi pot iz „vražjega

SALT spet na Dunaju

Z obiskom pri zveznem predsedniku Jonasu in sprejemom pri avstrijski vladi se je v ponedeljek začela na Dunaju četrta runda sovjetsko-ameriških pogovorov o omejevanju strateškega oboroževanja. Ta pogajanja, znana kot konferenca SALT, so se začela novembra 1969 v Helsinkih, lani spomladi so se nadaljevala na Dunaju in jeseni spet v Helsinkih, zdaj pa je znova na vrsti Dunaj.

Brez sedanje četrte runde so imeli predstavniki obeh velesil doslej skupno 57 uradnih sej, ki vse so potekale za zaprtimi vrati. Tako javnost o poteku razgovorov pravzaprav sploh ni obveščena, marveč se mora zadovoljiti z občasnimi izjavami predstavnikov obeh delegacij, ki pa so navadno zelo „diplomatične“, torej take, da nič ne povedo. Ravno zaradi tega tudi zanimanje za SALT v širši javnosti ne more biti veliko, čeprav nihče ne dvomi o tem, da tudi najmanjši napredek na takih konferencah lahko veliko prispeva k izboljšanju odnosov med Ameriko in Sovjetsko zvezo. Predvsem pa lahko pomaga utirati pot do omejitve sedanje nebrzdane oboroževalne tekme, s tem pa tudi k zmanjšanju napetosti v svetu.

V tem smislu sta se ob prihodu na Dunaj izrazila tudi predsednika obeh delegacij Gerald Smith in Vladimir Semjonov, ki sta hkrati naglasila pripravljenost obeh držav, da v stvarnih in konstruktivnih pogajanjih iščeta pozitivne rezultate. Poudarila sta pričanje, da bi sporazum o omejitvi strateške oborožitve nedvoumno prispeval k zmanjšanju mednarodne napetosti, kar bi zboljšalo pogoje za reševanje raznih spornih vprašanj. In temu je dal poseben poudarek tudi zvezni prezident Jonas, ki je ob sprejemu obeh delegacij dejal, da govori kot predstavnik ene izmed malih dežel, ki pa točno vedo, da uspeh teh razgovorov ne bi bil pomemben le za obe velesili, marveč za ves svet.

Kako dolgo bodo trajali sedanjí razgovori na Dunaju, še ni znano. Gotovo se bodo vlekli skozi več tednov, ko se bosta delegaciji kot doslej sestajali izmenoma na sedežih ameriškega in sovjetskega veleposlaništva.

kroga“ ne bi smela biti težka, saj je pravzaprav potreben le en sam korak: odločna in nedvoumna ograditev od tistih, ki v svoji šovinistični zaslepljenosti ogrožajo narodnostni mir in ovirajo napredek dežele, ki bi morala biti skupna domovina dveh enakopravnih in enakovrednih narodov.

„V žarišču“ omenjene oddaje pa je bilo tudi vprašanje, kako daleč je Avstrija že izpolnila obveznosti, ki jih je do svojih manjšin prevzela v mednarodnih pogodbah. Tozadevno je zunanji minister dr. Kirchschläger ponovil svojo že prej enkrat v televiziji podano izjavo, češ da je člen 7 izvedla v tolikšni meri, v kolikor to služi mirnemu so-

žitju v deželi; hkrati pa je priznal tudi večkratna opozorila Jugoslavije na neizpolnjena določila državne pogodbe.

V kolikšni meri je dosedanje izvajanje člena 7 res prispevalo k ohranitvi mirnega sožitja, so dovolj jasno pokazali dogodki zadnjih mesecev. Ravno ob tem razvoju pa bi se morali tudi merodajni činitelji sprizjantiti z dejstvom, da samo z obsojanjem „ekstremistov“ (niti resničnih, še manj dozdevnih) ne bomo prišli niti za korak naprej, marveč bo potrebno še nekaj več — lotiti se reševanja odprtih vprašanj. V tem oziru je v omenjeni oddaji zlasti prof. Veiter zelo nazorno prikazal trenutno situacijo in povedal tudi svoje mnenje, kako si zamišlja rešitve posameznih problemov.

Koroški Slovenci kot neposredno prizadeti smo svoje predloge obravnovali in utemeljili že v številnih spomenicah in vlogah, ki smo jih izročili pristojnim forumom v deželi in državi. Hkrati pa smo vedno spet poudarili tudi svojo pripravljenost, da lojalno in konstruktivno pomagamo najti sprejemljive rešitve, ki bodo jamčile obstoj in nadaljnji razvoj naše narodnostne skupnosti ter zagotovile mirno sožitje in medsebojno spoštovanje obeh narodov v deželi.

Obstoj Avstrije temelji na tem, da zelo ločno spoštuje mednarodne sporazume. Tako je socialistična Kärntner Tageszeitung med drugim poudarila v svojem komentarju k „patriotičnemu“ spodrsljaju predsednika Heimatdiensta Jordana v omenjeni oddaji. Ta oddaja pa je poleg marsičesa drugega pokazala in potrdila tudi to, da Avstrija doslej še ni izpolnila vseh obveznosti, ki jih ji nalaga člen 7 državne pogodbe. Potemtakem tudi opozorila in zahteve koroških Slovencev glede teh določil ne morejo biti — kakor bi določeni krogi radi prikazovali — izzivanje in hujskanje ali morda še kaj hujšega, marveč so v resnici prispevek za obstoj naše domovine republike Avstrije!

Predsednik Tito mladini:

Našo enotnost moramo ohraniti kajti predrago smo jo plačali

Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je prejšnji teden sprejel delegacijo Zveze mladine Jugoslavije, ki jo je vodil predsednik ZMJ Janez Kocijančič. V delegaciji so bili predstavniki mladine iz vseh republik in pokrajin. Razpravljali so o mnogih vprašanjih iz življenja mladih ljudi in o dejavnosti Zveze mladine Jugoslavije, ki bo v kratkem imela svojo konferenco. Pri tem je bilo poudarjeno, da mladina sprejema bližnje ustavne spremembe kot pomemben korak na poti k izgradnji socialistične samoupravne skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti.

Med pogovorom je predsednik Tito naglasil, da sta zdaj najpomembnejši dve zadevi: zagotoviti enotnost Jugoslavije, njeno povezanost na temelju boljše urejenih odnosov in večje odgovornosti vsake republike, sistem, v katerem ne bo imela nobena republika dominantne vloge; in drugič zagotoviti, da se bo pri vsem tem kar se da uveljavila volja delavskega razreda.

Moralnopolitični ugled Jugoslavije je zelo velik, je med drugim dejal predsednik Tito, geografsko in po številu prebivalcev pa je ta država majhna, še dosti manjše kot država pa so razne narodnosti in republike. Med narodnoosvobodilno vojno in po njej so se vse naše narodnosti zagnale v boj za boljše življenje. Vsak poskus spodkopavanja te enotnosti, za katero

smo veliko žrtvovali, štejejo za kontrarevolucionarno rovarjenje. Ne gre tako, da bi v eni republiki imeli socializem, v drugi pa ne, da bi na eni strani standard naraščal, na drugi strani pa bi delavski razred zategoval pas, da bi stregli takšnemu ali drugačnemu samoveljčju. Vsej naši skupnosti bo samo v korist, če bomo delavskemu razredu v vseh republikah zagotovili njegove pravice.

„Kakorkoli že,“ je posebej poudaril predsednik Tito, „našo enotnost moramo ohraniti, predrago smo jo plačali. In če se nam bo to zdaj posrečilo, o čemer ne dvomim, če bomo našo skupnost zares utrdili, bo to velikanska zmaga nas vseh, ki bo še enkrat potrdila, da smo zmorni premagati najhujše težave. Potrebno je samo, da bodo vsi kos svojim nalogam.“

Predsednik Tito je ugotovil, da si nekateri krogi v tujini želijo, da bi bila Jugoslavija slabša, kot je. Jugoslavija s svojim socialističnim samoupravnim sistemom je marsikomu napoti. Tudi zato jo je treba utrjevati še naprej, ker se bo samo tako lahko razcvetela kot socialistična skupnost. Pozval je mladino, naj podpre tisto, kar je najbolj napredno. „Mladina ima najširše možnosti, da v okvirih svojega naroda razvija najbolj pozitivno dediščino svoje preteklosti, pri tem pa mora hkrati upoštevati, da živi v okvirih socialistične jugoslovanske skupnosti.“

Trgovina z živili v novih dimenzijah

KMETIJSTVO NE SME STATI OB STRANI

Odmiranje malih obratov je pojav, ki smo mu v razvoju industrijsko konzumne družbe priča že vrsto let. Ne le v vrstah klasičnega rokodelstva in obrtništva, tudi v kmetijstvu se naglo redčijo vrste tistih, ki svojo družino še lahko prehranijo z donosom lastnega obrata. Najbolj očiten je tempo takega razvoja v trgovini na drobno, posebej pa še v trgovini z živili.

Odkar so se v trgovini z živili na drobno za konzumnimi zadrugami pojavila združenja A & O, ADEG, SPAR in podobna, ob njih pa še diskont-blagovnice, je začel zasebni trgovec z živili čedalje bolj spoznavati, da je spričo palete razpoložljive ponudbe njegov čas pri kraju, če se ne pridruži enemu od obstoječih trgovskih združenj. V obdobju desetih let je mreži trgovskih združenj in diskontistov uspelo, da so si osvojili štiri petine trgovine z živili.

Proces, ki ga v trgovini z živili doživljamo zadnjih deset let, ni nič nenaravnega. V svojem bistvu je posledica dveh osnovnih značilnosti razvoja industrijsko konzumne družbe:

- naraščajoče koncentracije nekmečkega prebivalstva po mestih in industrijskih centrih,

- večajoče se kupne moči prebivalstva in s tem večajoče se zahtevnosti glede načina serviranja živil in jedil v trgovini.

Zlasti zadnje izmed osnovnih značilnosti opazamo med vsemi sloji prebivalstva, na področju enako kot v mestih in industrijskih centrih. Avtomobil, ki je postal medtem ljudsko prometno sredstvo, in reklama po televiziji sta ta proces še pospešila.

Ta proces še ni pri kraju. Trgovina z živili na drobno bo v prihodnje doživela še večje spremembe, kot jih je v zadnjih desetih letih. Če je šlo v preteklosti v prvi vrsti za to, da je lokalni trgovec povečal in zboljšal paleto ponudbe blaga, potem gre sedaj za to, da bo vzdržal naraščajočo konkurenco podjetnejših in spretnejših sovrstnikov. Da bo v tem procesu marsikateri podlegel, je jasno. Obseg tega razvoja je razviden iz najnovejših prognoz, ki jih glede tega dajejo trgovska združenja.

Tako je pred nedavnimi zadruga trgovcev na drobno ADEG, ki sodi med najpomembnejša trgovska združenja, poročala, da se je število trgovin na drobno v naši državi v zadnjih petih letih zmanjšalo za 20 odstotkov. Istočasno je trgovsko združenje A&O, ki sodi v vrsto kapitalnih družb, napovedalo, da se bo v prihodnjih dveh letih število njegovih trgovin, ki znaša sedaj 1700, zmanjšalo za 20 odstotkov.

Obe poročili poudarjata, da se bo v prihodnje število trgovin in prodajaln živil močno zmanjšalo, njihova prodajna površina pa se bo povečala. Obe poročili pa tudi poudarjata, da se bo število prodajaln s samopostrežbo še povečalo in da se bo povečala tudi površina njihovega prodajnega prostora.

Tako pravi A&O, da ima sedaj 66 odstotkov njenih družabnikov že vpeljano samopostrežbo in da se v povprečju površina teh prodajaln giblje pri 90 kvadratnih metrih. Letos računata s povečanjem tega povprečja na 115 do 120 kvadratnih metrov. Toda to je le začetek druge faze koncentracije

trgovec z živili. Prognoza ADEG gre veliko dalj. Pravi, da se bo v prihodnje lahko uveljavila le še trgovina, ki bo s samopostrežbo imela

- 200 do 400 kvadratnih metrov prodajne površine,

- 5 do 20 zaposlenih,

- 5 do 15 milijonov šilingov prometa.

Ob upoštevanju kapitalne moči in vpliva trgovskih združenj, zlasti pa njihove povezanosti z živilsko industrijo, ta prognoza ni pretirana. Realna utegne biti enako kot različne prognoze pred desetimi leti, katerim nismo verjeli, ki pa so se medtem — kljub temu — uresničile.

V trgovini z živili našega časa pa gre še za eno bistvenih vprašanj: za servis oskrbe s svežimi živili. Ta servis je vedno bolj zahtevan. Toda ta servis zahteva primerno organizacijo, zlasti pa primerno opremo trgovin in prodajaln. Kakor poroča A&O,

predstavlja njen promet servisa oskrbe s svežimi živili šele 35 odstotkov skupnega prometa. Do leta 1975 ga hoče več kot podvojiti, povečati ga hoče na 75 odstotkov. Njen načrt se ujema s splošno prognozo, da bo v prihodnje promet s svežimi živili predstavljal v povprečju 60 odstotkov celokupnega prometa trgovin z živili.

Servis oskrbe s svežimi živili zajema že sedaj poleg sadja in zelenjave zlasti sveže meso, delikatase in pripravljena globoko hlajena jedila. V prihodnje bodo v tem servisu imeli sveže meso in globoko hlajena jedila znatno večji delež kot zdaj. Toda še manj kot sedaj bo v prihodnje mogoče, da bo v ta servis neposredno vključen kmet ali krajevni mesar kot posameznik. Še veliko bolj kot sedaj bo ta servis stvar spretnejše mreže trgovskih združenj, ki čedalje bolj kooperirajo z živilsko industrijo. Alternativa, ki preostane kmetijstvu, zlasti pa malim kmetom, ki so po naravi producenti mesa in zelenjave, se glasi: združitev v proizvodne skupnosti, specializacija v proizvodnji na tista področja, za katera naradni pogoji najbolj odgovarjajo ter skupna ponudba pridelkov na trgu.

Še bolj kot doslej naj zato v kmetijstvu velja: Ne produciraj osamljeno — vnovčuj skupno! Kmetijsko zadrugništvo in kmetijska pospeševalna služba sta na Koroškem že ustvarila potrebne predpogoje.

(bl)

Svetovno gospodarstvo lani

Vrednost svetovnega izvoza je po podatkih GATT lani znašala 308 milijard dolarjev, pri čemer pa je treba upoštevati, da je na ta razvoj v precejšnji meri vplival tudi porast cen (ki je bil najvišji po korejski vojni): medtem ko se je izvoz po vrednosti povečal za 13,9 %, je bil namreč po količini izvoženega blaga večji le za 7 %. Svetovna industrijska in kmetijska proizvodnja se je v letu 1970 povečala samo za 3 odstotke, tako da je bil porast po letu 1958 najnižji. Vzroke pripisujejo zlasti popolni stagnaciji v Ameriki.

Večina industrijskih dežel je v enaki meri — za 15,5 % — povečala izvoz in uvoz; močnejše od povprečja se je uvoz povečal na Japonskem, v Jugoslaviji, v državah EGS (razen Francije) in v državah EFTA (brez Velike Britanije). Glede izvoza pa so povprečje precej presegle Japonska, Francija, Španija in Zahodna Nemčija.

Trgovinske bilance industrijskih držav so lani precej prispevale k izravnavi plačilnih odnosov s tujino, pri čemer so zabeležili presežek izvoza v Ameriki, Kanadi in Veliki Britaniji, ki je prav zaradi tega lahko okreplila že precej majavi funt šterling.

Države članice SEV so uvoz povečale za

13 odstotkov, medtem ko je izvoz narasel za 11 %. Največji porast pri izvozu (14 %) sta zabeležili Češkoslovaška in Romunija. Pri uvozu je bila na prvem mestu Madžarska, ki je uvozila kar za 33 % več blaga kot predlanskim; pri ostalih vzhodnih deželah se je uvoz povečal za 15 % in le Bolgarija se je zadovoljila s 4-odstotnim povečanjem uvoza. Na splošno velja za dežele SEV, da so močno okrepile nakupe blaga na Zahodu, medtem ko se njihov izvoz v zahodne dežele ni povečal.

Na Zahodu je povprečna rast uvoza znašala 11 %, izvoza pa 9 %. Industrijske države so lani povečale svoje prodaje za 14 %, medtem ko so same kupile le za 12 % več blaga, kar je le še povečalo razlike v zunanji trgovini manj razvitih dežel, ki po vsem tem razvoju sodeč še ne bodo tako kmalu prišle do boljših razmerij v svojem gospodarstvu. Leta 1969 doseženo izboljšanje plačilne bilance nerazvitih dežel se je lani spet spremenilo na slabše, tako da bodo počasneje dosegle cilj, ki so si ga zastavile, namreč toliko kupiti kot prodati — zlasti ker so se cene surovin povišale le za 14 odstotkov, pri industrijskih izdelkih pa so narasle za 7 odstotkov.

Odnosi med cerkvijo in državo v Sloveniji

Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije se trudi tudi za ureditev vprašanj, ki se pojavljajo v odnosih med državo ali samoupravno družbo ter verskimi skupnostmi. Za urejanje teh odnosov deluje pri republiški konferenci SZDL poseben koordinacijski odbor, pred kratkim pa so začeli ustanavljati take koordinacijske odbore tudi po občinah, kjer bodo vane podobno kot pri republiški konferenci vključeni predstavniki vseh družbeno političnih organizacij in občinskih skupščin ter verniki-laiki in duhovniki.

Doslej je bilo v Sloveniji ustanovljenih že 18 takih koordinacijskih odborov, ki naj izpričajo pripravljenost in sposobnost samoupravne družbe, da ureja vsa odprta vprašanja med samoupravno družbo in cerkvijo. Oktobra in novembra lanskega leta so na pobudo SZDL v treh slovenskih škofijah pripravili razgovore z duhovniki. Namen teh razgovorov z duhovniki je bil, hitreje razreševati odprte probleme na terenu, saj je — kakor poudarjajo pri SZDL — »v odprti družbi, kot je

naša, treba omogočiti vsakemu dobronamernemu človeku, ne glede na njegovo versko pripadnost, da se enakopravno vključuje v družbeno aktivnost».

Prejšnji teden so o odnosih med samoupravno družbo in rimskokatoliško cerkvijo razpravljali na seji izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije. Razprava je potekala na podlagi informacij o razgovorih z duhovniki in je bilo ugotovljeno, da je pobuda SZDL za razgovore z duhovniki prinesla rezultate, opozorila pa je tudi, da je odprtih še vrsto problemov. Posebej je bilo povedano, da so duhovniki podprli pobudo za ustanavljanje koordinacijskih odborov za obravnavanje aktualnih vprašanj med samoupravno družbo in cerkvijo.

Organizacije SZDL pri urejanju odnosov med samoupravno družbo in rimskokatoliško cerkvijo stremijo za to, da bi delovale strpnost, načelno in enotno. Zato je bilo poudarjeno, da je med republiškimi in občinskimi koordinacijskimi odbori nujno potrebna tesna povezava.

Razgovore z duhovniki je pred nedavnimi kot koristne ocenil tudi predsednik komisije za verska vprašanja SR Slovenije Pavle Bojc, ki je dejal, da jih je prav tako pozitivno ocenila tudi velika večina v katoliški cerkvi in pri drugih verskih skupnostih na Slovenskem. Utrdilo se je prepričanje, da je treba o vprašanjih, ki zadevajo odnose med samoupravno družbo in cerkvijo, razpravljati odprto in jasno in da je tudi mogoče iskati rešitve. Predsednik Bojc je pri tem izrazil mnenje, da so duhovniki na razgovorih nastopali kot občani, ki se hočejo aktivno udeleževati obravnavanj odnosov med cerkvijo in družbo, ne pa kot predstavniki cerkve.

Predsednik komisije za verska vprašanja je omenil tudi stališča mlade duhovniške generacije, ki noče nositi bremena tistih, ki so se v osvobodilnem boju morda postavili na stran okupatorjev. Pri tem je treba upoštevati razločke v posameznih pokrajinah v Sloveniji, sicer pa je res, da se katoliška cerkev na Slovenskem še do danes ni distancirala od takrat-

ne uradne politike cerkve in njene sodelovanja z okupatorjem. Pomembno je, je menil predsednik Bojc, da se mladi duhovniki ne čutijo prizadete zaradi nepotvorenih resnic in si zaradi tega ne zapirajo poti do iskrenega iskanja objektivnih odgovorov. Glede koncilskega duha med slovensko duhovščino pa je predsednik Bojc dejal, da se tudi v katoliški cerkvi v Sloveniji opažajo pozitivne spremembe, čeprav se uveljavljajo počasneje kot drugod po svetu, kakor to ugotavljajo mnogi eminentni člani cerkve v Sloveniji in drugod.

O vlogi klerikalizma je predsednik Bojc poudaril, da si v samoupravni družbi »ne smemo in tudi ne bomo dovolili nobenega klerikalizma, zavestnega in nehotenega« in da je ob takem vprašanju potrebna trdna odločnost na obeh straneh. Glede odnosov med državo in Cerkvijo pa so — kakor je ob koncu naglasil predsednik Bojc — v Sloveniji na boljši poti. »Odnosi, kakor se zdaj razvijajo, ustvarjajo v glavnem dobro podlago za tako urejanje tudi v prihodnje.«

POŠIROKEM SVETU

NEW DELHI — V Indiji so bile pred nedavnimi parlamentarne volitve, pri katerih je zabeležila prepričljivo zmago kongresna stranka sedanje predsednice vlade Indire Gandhi. Imenovana stranka je namreč dobila 350 od skupno 518 mandatov, tako da ima v novem parlamentu dvotretninsko večino in s tem tudi možnost ustavnih sprememb, ki so potrebne za obsežno reformo, kot jo namerava izvesti Indira Gandhi. Predvsem hoče zmanjšati strukturne razlike med premožnimi in revnimi sloji prebivalstva in v ta namen okrniti tudi dosedanje neomejene privilegije pokrajinskih veljakov, maharadž in drugih mogočnejšev. Doslej s tozadevnimi načrti ni mogla prodati, ker v parlamentu ni dobila potrebne večine za reforme.

PARIZ — Pri občinskih volitvah v Franciji zadnje nedelje je zmagala golistična stranka, ki je dobila 50,5 odstotkov glasov, na stranke leve in desne opozicije je odpadlo skupaj 43,5 odstotkov glasov, medtem ko so druge stranke dobile skupno 5,6 odstotkov glasov. Na podlagi tega izida bo v bodoče polovica županov v 38.000 mestih in občinah Francije podpirala golistično vlado v Parizu. Hkrati pomenijo volitve tudi uspeh sedanjega predsednika Francije Pompidouja, saj so bile to prve tovrstne volitve, odkar je Pompidou nasledil prejšnjega predsednika de Gaulla.

BERLIN — Zadnje nedelje so bile v zahodnem Berlinu volitve v deželni parlament, pri katerih je vladajoča socialdemokratska stranka sicer še uspela obdržati absolutno večino, vendar je njen delež na glasovih nazadoval od 56,9 na 50,4 odstotkov. Odslej bo imela SPD v deželnem parlamentu 73 (doslej 81) poslancev, FDP, ki je bila doslej v vladni koaliciji s SPD, je število mandatov povečala od 9 na 11 in svoj delež glasov od 7,1 na 8,5 odstotkov, medtem ko je opozicijska CDU napredovala od 32,9 na 38,2 odstotka pri glasovih in od 47 na 54 mandatov.

MOSKVA — Po izjavi glavnega konstruktorja sovjetskih vesoljskih ladij je pričakovati, da bo Sovjetska zveza kmalu spet izstrelila v vesolje ladjo tipa Sojuz s človeško posadko. Strokovnjaki menijo, da se bo izstreljevanje teh vesoljskih ladij s človeško posadko nadaljevalo, dokler ne bodo zgradili stalne orbitalne postaje kot izhodišča za raziskovanje prostora okoli Zemlje in tudi drugih planetov.

LJUBLJANA — Ob začetku uradnega obiska v Sloveniji je predsednik pokrajinskega sveta tržaške pokrajine dr. Zanetti na tiskovni konferenci med drugim omenil pobudo o ustanovitvi slovenske stolice na tržaški univerzi ter italijanskega kulturnega centra v Ljubljani. Obisk je bil po mnenju obeh strani zelo uspešen, nudil je priložnost za izmenjavo mnenj o raznih konkretnih vprašanjih ter bo, kakor so poudarili, prispeval k nadaljnji poglobitvi dobrega sosedstva.

PARIZ — Francoski predsednik Georges Pompidou je poudaril, da bo Francija ostala neodvisna glede na obstoječe vojaške bloke. Naglasil je, da je Francija dobro pretehtala posledice svojega sklepa, da se umakne iz Atlantskega pakta. Ta sklep je sicer imel določene neugodne posledice tako za Francijo kot tudi za njene zaveznice, toda končno se je izkazalo, da je bilo pozitivnih učinkov več kot negativnih. Francija čuti dolžnost, je dejal Pompidou, da ohrani svobodo odločanja in ostane neodvisna do obeh blokov. To pomeni, da ostaja Francija v zahodni zvezi, ne sprejema pa vojaške integracije.

BUKARESTA — Romunski predsednik Nicolae Ceausescu je priznal, da so doslej v Romuniji posameznim narodnostim kratic pravice do izobrazbe in drugih družbenih potreb. Odslej pa morajo, kakor je dejal, zagotoviti enakopravno šolanje Madžarov, Nemcev, Srbov, Ukrajincev in Židov v njihovih jezikih. Ceausescu je zanimal, da bi posameznim narodnostim v Romuniji grozila izolacija, poudaril pa je, da bo treba resno proučiti razmere, v katerih živijo, ter njihove razvojne možnosti.

ZENEVA — Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je pozvala vseh 131 svojih članic, naj zberejo denarna sredstva in materialno prispevajo k zaježitvi kolere v Afriki. Do tega poziva je prišlo na podlagi sporočila 20 afriških držav o pojavljanju kolere na njihovem ozemlju. Epidemija je izbruhnila lani v zahodni Afriki in se je začela širiti vzdolž obal in velikih rek.

ATENE — V Grčiji se je zadnje nedelje začelo ljudsko štetje, pri katerem ugotavljajo sestavo prebivalstva po spolu, starosti, zakonskem stanu, verski pripadnosti, narodnosti, poklicu, in strokovni izobrazbi. Zadnje ljudsko štetje je bilo pred desetimi leti.

POPOLDNE SLOVENSKE KNJIGE

Iz Pliberka smo pred kratkim poročali o uspeli proslavi slovenskega kulturnega praznika, s katero smo dostojno počastili našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Točno mesec dni zatem je naše Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Pliberku ponovno vabilo na kulturno prireditev — tokrat na popoldne slovenske knjige.

Mislimo, da ni treba posebej razlagati pomembnosti take prireditve, saj je med našimi prosvetaši in ljubitelji slovenske tiskane besede živo zanimanje tudi za tako, lahko rečemo, zahtevno prosveto, ki od obiskovalca terja vso pozornost in sodelovanje. In še nekaj je to popoldne slovenske knjige prepričljivo potrdilo: da naši ljudje svojo materino besedo resnično ljubijo, saj so na prireditvi vztrajali cele tri ure.

Brez dvoma je k temu pripomogel spored oziroma sodelujoči na tej prireditvi. Že samo predavanje ravnatelja Študijske knjižnice na Ravnah dr. Franca Šušnika, ki je govoril o slovenski knjigi, je bilo navdne zanimivo in prepričljivo ne samo zaradi zgodovinske pomembnosti slovenske knjige, marveč tudi zaradi izčrpne predstavitve slovenske tiskane besede in njene lepote.

Besede, ki so prihajale iz ust dr. Šušnika, je številno občinstvo takorekoč požiralo. Prepričani smo, da je v teh trenutkih sleherni obiskovalec te prireditve v sebi čutil ponos in zadovoljstvo, da pripada k narodu s tako visoko kulturo.

Pravo doživetje za udeležence pa je bil tudi nastop naših domačih literarnih ustvarjalcev, ki so se v Pliberku prvič predstavili v tako ve-

likem število, saj je predsednik društva Lovro Potočnik, ko je prireditev odvarjal, poleg predavatelja dr. Šušnika pozdravil šest domačih pesnikov in pisateljev, ki so se odzvali povabilu društva in zbranemu občinstvu brali iz svojih del. To so bili Mirko Kumer, Milka Harmanova, Valentin Polanšek, Florijan Lipusch, Janko Messner in Andrej Kokoč. Prof. Janko Messner je uvodoma predstavil navzoče literate ter o vsakem na kratko povedal nekaj besed o njegovem pisanju oz. ustvarjanju, ob koncu pa je tudi sam nastopil kot pisatelj ter prebral eno izmed svojih črtic.

V podrobnosti se v tem poročilu ne moremo spuščati, pač pa moramo povedati, da smo večino avtorjev imeli prvič priložnost slišati in nam je žal, da jih nismo že prej povabili v Pliberk, da jih spoznamo po njihovih delih. Včasih je že tako, da delo domačih avtorjev ne cenimo tako kot stvaritve drugih. Nekateri med navzočimi pa so sploh šele na tej prireditvi zvedeli, da imamo tudi koroški Slovenci pesnike in pisatelje, ki so že izdali svoje knjige. Zato je tembolj potrebno, da to obliko prireditve gojimo še naprej, ker nudi živ stik med avtorjem in bralcem oz. poslušalcem. Tudi drugim društvom priporočamo, da priredijo taka srečanja. V Pliberku smo vsekakor spoznali, da imamo Korošci tudi svojo literarno dejavnost, ki pa jo moramo šele spoznati, da jo bomo znali ceniti.

Popoldne slovenske knjige je brez dvoma bilo kulturni dogodek, ki nam bo dolgo ostal v spominu. Prirediteljem, to je društvu „Edinost“, gre vse priznanje za organizacijo, sodelujočim pa iskrena zahvala.

Drama SNG iz Ljubljane bo gostovala v Celovcu

V okviru kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo bo v četrtek 15. aprila 1971 gostovala v Celovcu Drama Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane, ki bo v Mestnem gledališču uprizorila Shakespearovo dramo „Macbeth“. Cene vstopnic za to predstavbo bodo znašale 10 do 50 šilingov in bomo še pravočasno objavili, kje jih bo mogoče dobiti v predprodaji. Pa tudi sicer bomo o gostovanju v našem listu še podrobneje poročali.

Uradna kulturna izmenjava med Koroško in Slovenijo bo s tem gostovanjem vsekakor doživela zanimivo obogatitev, ko se bo zdaj že tradicionalnim medsebojnim obiskom opernih ansamblov pridružilo še sodelovanje tudi na dramskem področju. Doslej je bila ta zvrst odsrke umetnosti, v kolikor je šlo za obiske iz Slovenije, skoraj brez izjeme omejena na koroške Slovence in je Slovenska prosvetna zveza — kakor sploh pri utiranju poti za kulturno izmenjavo med sosednjima deželama — tudi v tem oziru uspešno opravljala pionirsko delo.

Tečaj za knjižničarje

Obe kulturni organizaciji koroških Slovencev, ki sta z uspehom priredili že vrsto tečajev za naše kulturne delavce, vabita zdaj še na

TEČAJ ZA KNJIŽNIČARJE

ki bo v nedeljo 28. marca 1971 s pričetkom ob 9. uri zjutraj v študijski knjižnici v Ravnah na Koroškem.

Tečaj bodo vodili priznani strokovnjaki na področju knjižničarstva, ki bodo udeležencem posredovali praktični in teoretični pogled v sodobno urejevanje in poslovanje knjižnic.

Vsa prosvetna društva in kulturne skupine farne mladine so vabljeni, da pošljejo na tečaj svojega knjižničarja in po možnosti še druge, ki se zanimajo za knjižničarstvo. Vabilo pa je namenjeno tudi našim učiteljem, ki jih bo tečaj zanimal že zaradi praktične dejavnosti na tem področju.

Prijave na tečaj sprejemata pisarni Slovenske prosvetne zveze, 9020 Celovec, Gasometergasse 10, in Krščanske kulturne zveze, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26, najkasneje do 23. marca.

KRŠČANSKA
KULturna ZVEZA

SLOVENSKA
PROSVETNA ZVEZA

„Kraljevski“ honorarji v MET

Med največje in najbolj znane operne hiše na svetu nedvomno sodi tudi Metropolitan opera v New Yorku. O njej je slišati najrazličnejše pozitivne glasove, slišati pa je tudi marsikaj takega, kar ni posebno razveseljivo.

Se ni dolgo tega, ko je bilo govora o resni finančni krizi tega gledališča, v zadnjem času pa je Metropolitan opera v središču mednarodnega zanimanja zaradi zamenjave, ki bo izvedena v tem hramu umetnosti. S 1. julijem prihodnjega leta bo namreč postal novi gospodar v Lincoln Centru direktor Genteles, okoli katerega se že zdaj širijo najrazličnejša ugibanja in napovedi, mnogi pa govore celo o pravih presečenjih.

Kot prvo presenečenje ocenjujejo dejstvo, da novi direktor ne bo samo direktor, marveč bo tudi sam režiser predstave. To seveda ne pomeni, da si bo mesto režiserja lastil sam, marveč namerava pritegniti tudi nekatere najuglednejše režiserje iz Evrope, kot so Strahler, Zeffirelli, Visconti, Nathaniel, Merrill, Rennert in Schenk. MET hoče tudi v bodoče ostati „opera v najboljši glavi“. Pri tem so med ženskami mišljenje predvsem Nilssonova, Sutherlandova, Rysanekova, Arroyova, Stratasova in Hornejeva, med moškimi pa gre za Gjaurova, Evansa, Talvelo, Kinga, Thomasa, Riddersbuscha, Siepija, Bergonzija, Corellija in Dominga.

Enaka bo politika tudi glede dirigentov in tozadevno bo segel Genteles globoko v žep. Najuglednejši dirigenti naj bi dobili 7000 dolarjev na večer. Karla Böhma bi hotel Genteles vezati za štiri mesece na sezono, Karajana, Bernsteina in Soltija tako

dolgo, kolikor bi bilo mogoče, Varviso, Krips, Mehta in Maazel pa naj bi prav tako prevzeli dirigiranje premierskih predstav.

Izredno pomemben se zdi načrt, da bi v Lincoln Centru ustanovili majhno gledališče kot operni studio za mlade pevce in nova dela. Pri tem naj bi veljala besedica „nov“ od začetka dvanaajstonske glasbe do sedanjosti, od Schönberga in Berga do Henzeja, Fortnerja, Dallapiccola in Zimmermanna.

Končno namerava novi direktor podaljšati sezono na deset mesecev, vendar bo uresničitev vseh njegovih načrtov v veliki meri odvisna od priložitve močnih sindikatov, katerih pogodbe z MET se bodo iztekale poleti 1972.

KULTURNE DROBTINE

● Približno 70 pisateljev, pripadnikov madžarske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji, je v povojnih letih objavilo že 250 del. Samo v zadnjem desetletju je izšlo 170 del, ki jih je napisalo 64 pisateljev madžarske narodnosti. Sploh je v zadnjih letih nastala zelo plodna generacija madžarskih pisateljev v Jugoslaviji; med najbolj plodne avtorje spada Ervin Sinko.

● Do leta 1974 bodo v nemškem industrijskem mestu Saarbrücken zgradili 307 metrov visok televizijski stolp, ki bo imel pod vrhom razgledišče in restavracijo ter bo najvišji v Zahodni Nemčiji.

● Državna založba Slovenije v Ljubljani je pred nedavnim izdala prvi zvezek Gospodarske in družbene zgodovine Slovencev. Gre za prvi del velike znanstveno-založniške zamisli, ki jo nameravajo uresničiti v več desetletjih. Prvi zvezek obravnava agrarno gospodarstvo, v kratkem pa bo izšel tudi drugi zvezek, ki bo osvetlil družbeno razmerja v agrarni proizvodnji.

Napovedana je nova izdaja

Valvasorjeve „Slave vojvodine Kranjske“

Mladinska knjiga v Ljubljani je napovedala nov, velik založniški podvig: v sodelovanju z Münchensko založbo dr. Rudolfa Trofenika bo v zbirki „Monumenta litterarum slovenicarum“ izdala faksimile največjega Valvasorjevega dela — namreč obsežno monografijo „Die Ehre dess Hertzogthums Crain“ (Slava Vojvodine Kranjske). V tej zbirki je doslej izšla že cela vrsta faksimiliranih izdaj knjig, ki predstavljajo prave bisere slovenske književnosti. Uresničitev sedanjega načrta pa bo nedvomno pomenil doslej največji podvig.

Prva Valvasorjeva izdaja, ki je izšla leta 1689, je danes velika redkost, saj znaša antikvarna vrednost približno 20.000 šilingov v našem denarju. Gre pri tem za izredno obsežno delo, namreč za štiri debele knjige velikega formata, ki obsegajo skupaj 3532 strani s 24 prilogami in 528 ilustracijami. V letih 1877-79 je potem izšla še druga izdaja, ki je prav tako zelo redka. Faksimile, ki je napovedala Mladinska knjiga, bo seveda prirejen po prvi izdaji.

Da je pri Slovencih zanimanje za Valvasorja bilo že vedno zelo živo, dokazujejo naslednji podatki: Leta 1936 je v prevodu in izboru pokojnega prof. dr. Mirka Rupla izšel pri Akademski založbi prvi zvezek Valvasorjevega berila; izid drugega zvezka, ki je bil že natisnjen, pa je preprečila druga svetovna vojna. Leta 1951 je prof. Rupel prevedel in uredil Valvasorjevo berilo, ki je izšlo na 368 straneh velikega formata v grafični opremi Elka Justina in s šte-

vilnimi reprodukcijami po izvorniku „Slave“; poseben izbor za šolsko rabo je izšel leta 1968 kot stota knjiga zbirke „Kondor“; leta 1969 pa je prof. Branko Reisp pripravil drugo, izpopolnjeno izdajo Ruplovega „Valvasorjevega berila“, tokrat na 604 straneh in prav tako s številnimi reprodukcijami po izvorniku. Skupna naklada teh izdaj je preseгла 26.000 izvodov.

S sedanjim ponatisom prve izdaje Valvasorjeve „Slave“ pa bo spet v celoti prišlo na knjižni trg obsežno delo, ki bo hkrati tudi dostojna počastitev 330-letnice rojstva Janeza Vajkarda Valvasorja (27. maja letos), ki je Slovincem dal tako obsežno monografijo njihove dežele, kot jo premore le malo narodov.

STONE SVETINA

UKANA

PRVA KNJIGA

Zdaj je Vojko prišel k sebi. Srce mu je bilo pod vratom in roke so se mu tresle. Z valom krvi, ki mu je butnila v glavo, se je razsodnost vračala. Vedel je, kaj nameravajo Nemci, ker je razumel povelja. Živalsko je kriknil: „Nazaj na položaj!“ Bal se je, da Nemci ne bi prišli preblizu.

Strkljali so se iz luknje. Dva, ki sta ostala zunaj, sta bila mrtva. Eden od novincev je ležal z iznakaženim obrazom, polnim črnih pik in krvi in odprtim trebuhom. Deli obleke in črev pa so viseli kot zastave strahu po grmovju. Tisti, ki je stokal ob robu kovanja, pa se je, kot bi spal naslonjen ob pobočje, držal z obema rokama za prsi.

Ko so pogledali čez rob, so zagledali Nemce, kako gredo veselo naprej, kot bi bili na vajah. Včasih je kateri zajodljal. Primož je vstavljal nov redenik nabojev. Vojko pa je mrzlično izpraznil navadne naboje in nabasal zažigalne, ki jih je hranil za posebne prilike. V glavi so se mu motale čudne misli. Vse pobočje je molčalo in nihče ni streljal na Nemce. „Kaj je z Orlovom?“ Nenadoma je bil strahotno osamljen. Potem je zaslišal močno pokanje z boka in tudi na desnem krilu so se oglasili strelji. Primož je že dvignil kopito v rame, ko je na nebu zahreščalo. Prileteli sta dve letali in v nizkem letu mitraljirali pobočje nad njimi. Izginili sta kot zlovesči ptici.

Primož je pred očmi zaplesala krvava megla. Po žilah

mu je zadivjala kri. Roke so se napele in stisnile strojnico k ramenu. V obupni praznoti pa je zvenel očelov glas ob kolu: „Primož, Primož!“

„Svinje švabske!“ je zarjul z nečloveškim glasom, dobro pomeril in pritisnil.

Presenečena nemška vrsta je podela po senožeti in začeli so se premetavati v zaklone kakor ribe na suhem.

„V trebuh jih streljaj, Vojko! Sicer nas bodo žive požrlil“ je vpil, ko je menjal redenik, v strahu, ker se Nemci niso umikali, temveč so se prebijali naprej. Vojko se je umiril. Ni streljal, kadar so bili Nemci v kritju. Bilo jih je preveč in tako široko so bili razsejani, da sami niso mogli zavreti njihovega napredovanja samo z zapornim ognjem. Ker jim je zmanjkovalo municije, je bilo treba streljati le na cilje.

Živalski strah pred smrtjo, če jim pridejo za hrbet, jim je ostril čute do bolečine. Vojko pa je prisilil, da je uporabil način, ki se ga je vedno nerad spominjal. Streljal je z zapiljenimi in z zažigalnimi krogli. Nemca, ki je preskočil naprej, je pomeril tja, kjer je legel, in čakal. Ko se je dvignil, da bi preskočil, je pritisnil. Streljal jih je v trebuh. Tisti, ki so bili ranjeni z zažigalnimi krogli, so rjovel od bolečin in s strahom okužili napadajočce. Desno krilo, ki je prodrlo že precej visoko in je bilo najbolj nevarno, so potegnili nazaj, da so reševali ranjence. Gorski lovci so se morali umakniti na kraj, od koder so prodrli. Zdaj so začeli tudi fantje, ki so levo in desno od njih otrpnili, spet streljati. Primožev bes se je prenesel na Vojka. Ohrabren, ker so se Nemci umikali, jih je začel zmerjati z izbranimi nemškimi psovskami: „Banda švabska- Svinjske glave! Nori psi! Ritni bratje! Ritne luknje! Los! Los! Samo naprej!“ je rjul po nemško. V sebi je čutil mešanico strahu in sovraštva.

Njegov glas, visok in hreščoč, se je pomešal med redke strele. Nad nenadnim odporom so tudi Nemci osupnili in

niso več jodlali. Nekemu Nemcu se je strgal iz rok velik, črn volčjak in fekel z glavo pri tleh naravnost nadnje. Za njim se je vlekel nekaj metrov dolg jermen. Med Nemci so slišali zmerjanje. Oficir, lastnik, pa je kričal s histeričnim glasom: „Lux! Lux, nazaj!“ Vod je streljal na psa, vendar ga ni nihče zadel. Pobesnel se je s penastim gobcem pogнал v kovanja mednje, kjer ga je ranil Primožev rafal. Nekaj časa se je vrtel v krogu, potem pa se je zatrkjal po strmini navzdol. Ko se je ustavil, se je spet vrtel v krogu, grizel rušo, lovil svoj rep in presunljivo cvilil. Tudi ta jo je skupil v trebuh in čreva so mu kmalu pogledala ven. Šele Travnikar ga je ubil z dobro merljeno kroglo.

Spodaj je streljanje prenehalo, Nemci so se preuredili. Spoznali so, da brez žrtev ne bo šlo. Spet so klicali minometalce, da bi jim uničili strojnico na nosu. Ti pa so streljali na položaje sosednjega bataljona. Na njihov položaj je leglo sumljivo zatišje.

Kmalu potem pa so se njim za hrbtom razlegli hitri rafali, pretirani z eksplozijami ročnih granat in vpijem. Vojko je takoj pomislil, da bo to nemški napad na skupino komandirja Orlova. Skušal se je dvigniti, pa so ga v obe nogi zgrabili kriči od iznenadenja in ležanja na mrzli, mokri zemlji. Skušal je vstati, pa sta mu obe nogi odpovedali. Bil je še toliko priseben, da je na vse glas kriknil: „Primož! Švabe imamo za hrbtom!“

„Ne!“ je zavpil Primož prav tako omrtvičen.

Prisluhnili so streljanju. Nedaleč nad njimi so drdrali šarci in slišali so zvikle: „Hural!“ Bili so do kraja razočarani. Prijemalo se jih je malodušje, ker se še niso odločili, kaj naj bi napravili.

„O, ti prekleti Orlovi Rekel je, da bo poslal povelje za umik“, je dejal Vojko, in vsi zmedeni so obračali glave na vse strani in prisluškovali pokanju. Bili so v past. Nad njimi so se med pasovi gozda svetlikale čistine smrti, kot

Občni zbor SPD „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni . . .

Slovenska prosvetna društva v tem času izvajajo svoje občne zbornice in podajajo obračun in pregled o svojem delu. Tudi naše prosvetno društvo „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni je minulo nedeljo imelo svoj redni občni zbor. Iz delovnega poročila, ki ga je podala tajnica Helena Wutte, je bilo razvidno, kaj vse je društvo v času od zadnjega občnega zbora priredilo in s tem tudi kakšen uspeh je poželo na področju prosvetnega dela v našem kraju.

V tem zapisku ni možno pisati o vseh podrobnostih društvenega dela, saj vsi vemo za delo naših marljivih prosvetašev. Tu naj bo predvsem omenjen pevski zbor, ki je pod vodstvom našega neumornega zborovodje v zadnjem času izvedel vrsto pevskih nastopov doma in v drugih krajih in tako dostojno predstavljala našo pevsko kulturo, predvsem pa našo koroško narodno pesem. Tudi igralska skupina našega društva je s svojim delom doživela priznanje, zlasti z igro „Melež“. Da pri tem poročilo mislimo tudi na kulturno izmenjavo, ki jo „Danica“ goji s sosednjimi društvi in tudi z društvi v Sloveniji, je razumljivo. Ker pa v tem poročilu ne moremo navajati vseh podrobnosti o delovanju našega društva, zato naj bo vsem, ki kakorkoli sodelujejo v tem vzornem društvu na pevskem, odrskem, organizacijskem

ali drugem področju, izrečeno vse priznanje in pohvala.

Občni zbor je z ozirom na uspešno dosedanje delo vodstvo društva tudi za bodoče zaupal staremu odboru, ki mu predseduje Milan Habel.

Poleg svojega formalnega dnevnega reda pa je imel občni zbor tudi kulturni del. Vladni svetnik dr. Pavel Apovnik je predaval o ljud-

skem štetju. Predavanje ni bilo zanimivo le zaradi aktualnosti, marveč tudi z znanstvene plati, saj je navzočim nazorno orisal tako teoretično stran tega na videz formalnega štetja, ki pa je za sleherni narodno skupnost glede na navedbo materinega ali drugega jezika zelo pomembno. Marko Jernej pa nam je pokazal svoj barvni film „Rož, Podjuna, Zila“.

. . . in SPD „Srce“ v Dobrli vasi

Slovensko prosvetno društvo „Srce“ v Dobrli vasi je minulo nedeljo v hotelu Rutar izvedlo svoj redni občni zbor. Predsednik Franc Rutar je uvodoma pozdravil vse navzoče, med njimi tudi predsednika Slovenske prosvetne zveze Hanzija Weissa in zastopnika Krščanske kulturne zveze, ki se je občnega zbora udeležil kot gost. Zatem je predsednik Rutar podal delovno poročilo, v katerem je orisal delovanje društva oz. odbora v minuli poslovni dobi. Društvo je v tem času priredilo dve igri, pet plesnih tečajev in dve družabni prireditvi, odbor pa je v tem času imel 8 sej. Seveda je v tem času društvo oz. posamezniki, sodelovali tudi pri tečajih in prireditvah centralne organizacije. Društvo je pomagalo SPZ pri organizaciji njenih prireditev v Dobrli vasi, kjer predvsem mislimo na uspel koncert Slovenskega okteta itd.

Občni zbor je izvolil nov društveni odbor. Za predsednika je bil izvoljen dr. Luka Sienčnik.

Na občnem zboru je v imenu Slovenske prosvetne zveze spregovoril predsednik Hanzij Weiss ter novemu odboru zaželel mnogo delovnega uspeha. Poudaril je, da bo društvo, kadar bo potrebovalo pomoč, le-te tudi s strani SPZ vedno deležno.

Novi predsednik Slovenskega prosvet. društva „Srce“ dr. Luka Sienčnik je v svojem govoru poudaril, naj bi se sodelovanje tudi med društvi razvilo tako, kot to prakticirata obe osrednji kulturni organizaciji in kar je rodilo že vrsto lepih uspehov. Društvo si je za bodoče delo zastavilo več ciljev in želimo, da bi jih novi odbor tudi dosegel.

Sele

V sredo 10. marca 1971 je pod predsedstvom župana Hermana Velika zasedal odbor naše občine. Na dnevnem redu je bilo več točk, ki jih je odbor obravnaval.

Posebno poštrevnost je posvetil vprašanju stalne postaje snežnega pluga v Selah, ki jo pristojni urad

Film „Lucija“ na Koroškem

Slovenska prosvetna zveza je na željo številnih ljubiteljev slovenske filmske umetnosti izposlovala celovečerni film „Lucija“ in v nadaljevanju tradicije, da se pri svojem kulturnem delu poslužuje tudi filmske umetnosti, omogočila, da ga predvajajo v kinematografih na dvojezičnem ozemlju.

Zadnje nedeljo so film predvajali v Železni Kapli in potem še v Miklavčevi. Z veseljem lahko poročamo, da sta bili obe predstavi izredno dobro obiskani.

Občinstvo je bilo v obeh krajih s filmom „Lucija“ zelo zadovoljno in je s tem hkrati dalo priznanje slovenski filmski umetnosti. Slovenska prosvetna zveza bo film „Lucija“ posredovala tudi še drugim kinematografom in ljudi opozorila na predstave, da ne zamudijo te prilike.

O vsebini filma smo že poročali. Zato naj bo tukaj le še omejeno, da gre za ljubezen med kmečkim sinom in služkinjo, za katero pa ta ljubezen pomeni le tragiko in trpljenje.

Slovenska prosvetna zveza s filmom „Lucija“, ki je posnet po motivih Finžgarjeve povesti „Strici“, hkrati obhaja stoletnico rojstva priljubljenega slovenskega pisatelja Finžgarja, ki je našemu narodu zapustil dragocene literarne bisere, od katerih so nekateri našli tudi že pot v svetovno književnost.

ZBOROVODSKI SEMINAR

Drugi del zborovodskega seminarja, ki ga prireja obe kulturni organizaciji koroških Slovencev, bo v soboto 20. in nedeljo 21. marca 1971 v hotelu Rutar v Dobrli vasi.

Na seminar so vabljeni vsi zborovodje, pa tudi tisti, ki želijo ustanoviti svoj pevski zbor ali kakorkoli delovati na pevskem področju. Posebej so vabljeni tudi učitelji. Ker je seminar prirejen tako, da predstavlja vsak del zaključeno celoto, se drugega dela tako udeležijo tudi taki, ki prvega dela niso obiskali.

Seminar vodijo priznani glasbeni strokovnjaki prof. Radovan Gobec, prof. Branko Rajšter in dr. Valens Vodušek. Krščanska kulturna zveza Slovenska prosvetna zveza

URNIK IN PREDMETNIK SEMINARJA

Sobota 20. marca

15.00—16.00 prof. Branko Rajšter: *Osnove vokalne tehnike*
16.00—18.00 prof. Radovan Gobec: *Zborovska literatura*
18.00—20.00 prof. Radovan Gobec: *Študij nove pesmi* (R. Simoniti: Kolo)
20.00—22.00 prof. Branko Rajšter: *Obdelava znane pesmi* (V snegu) sodelovanje mešanega pevskega zbora

Nedelja 21. marca

13.00—15.00 dr. Valens Vodušek: *Koroška narodna pesem*, predavanje s posnetki
15.00—16.30 prof. Branko Rajšter: *Študij nove pesmi* (F. Venturini: Lovska)
16.30—18.00 prof. Radovan Gobec: *Obdelava znane pesmi* (Vasovalec), sodelovanje moškega pevskega zbora

Bilčovs

Slovensko planin. društvo je minuli petek skupno z našim prosvetnim društvom „Bilka“ priredilo skiptično predavanje o planinstvu. Kljub neprikladnemu času se je dvorana pri Miklavžu napolnila do zadnjega kotička in udeležencem tega predavanja, ki sta ga imela Toni Miklavčič in Toni Valentinič, ni bilo žal, da so prišli. Kajti predavanje je bilo izredno zanimivo in je obiskovalcem dalo upogled v planinstvo kot šport, predvsem pa jim je prikazalo lepote planinskega sveta. Razen tega sta predavatelja pokazala tudi nekaj takih barvnih diapozitivov, na katerih smo se videli tudi domačini pri raznih prireditvah in krajevnih običajih.

Predavatelja je v imenu planinskega društva pozdravil tajnik dr. Jožko Buch, ki jima je ob koncu izrekel v imenu prirediteljev tudi zahvalo. Zahvalil se je tudi številnim ljubiteljem planinstva, ki so prišli na predavanje.

Domačemu prosvetnemu društvu in Slovenskemu planinskemu društvu gre zahvala za organizacijo te reslepe prireditve. Že veliki obisk je pokazal, da ljudje take prireditve radi obiskujejo. Zato želimo, da bi nas naše društvo kmalu spet vabilo.

Prof. Jožko Hutter SEDEMDESETLETNIK

Prejšnji teden je prof. Jožko Hutter praznoval svoj sedemdeseti življenjski jubilej.

Jubilant je dolga leta poučeval na Slovenski gimnaziji v Celovcu. Med mladino je bil priljubljen, ne nazadnje zaradi svoje izredne nadarjenosti kot pripovednik in humorist. Kot tak pa je razumljivo priljubljen tudi v domačem kraju, v Globasnici. Njegov veder značaj odlikuje še izreden spomin in je zaradi tega pravo doživetje, če ima kdo priliko, da prisluhne njegovim besedi.

Jožko Hutter je srednje šolo obiskoval v Št. Pavlu in Kranju, visoko šolo pa na Dunaju. Po svojem študiju je dalj časa urejal slovenski mladinski list. V času druge svetovne vojne je bil, kot mnogi koroški Slovenci, preganjan, nato pa je moral v vojsko. Po vrnitvi iz ruskega ujetništva je najprej poučeval v Št. Pavlu, nato pa na slovenski gimnaziji v Celovcu, dokler ni šel v zaslužni pokoj.

Prof. Hutterju k njegovemu jubileju iskreno čestitamo in želimo še mnogo zdravih let!

Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA —

jih je krstil ponoči, ko so se z vodom spuščali navzdol. Kdor jih bo prekoračil živ, ta bo igral s smrtjo za življenje.

Vso borbo se je Ana držala komandirja. Od postojanke so bili v primerni oddaljenosti, imeli so lep pregled nad vsem položajem in tudi zakloni so bili dobri. Le brzostrelni top in minometalec sta jih držala nekaj časa v precepu in jim enega borca ranila. Orlov je menil, da jih bodo do noči držali v luknji, medtem pa bodo druge brigade zrušile Godovič. Prepričan je bil, da prek senožeti podnevi ne more umakniti čete. Vmes je prisluškoval daljnemu bobnenju topov in tuhtal, kako se obrača vojna sreča in kdaj bo uničena postojanka. Potem ga je iznenadil napad na bataljon vojakov. Živčno je prisluškoval drdranju orožja, ki je čez čas utihnilo. Vedel je, da je to pomoč iz Idrije. Potolajil pa se je z mislijo, da so jih odbili. Toda Orlov se je kljub temu s patroljo zavaroval na boku, obenem pa je poslal kurirja k Vojkovemu vodu, naj se umakne in pridruži četi. Čez čas pa so na patroljo udarili Nemci in kmalu nato na njihove položaje.

„Kako da ni Primoža in Vojka,“ se je jezil Orlov. Od spodaj so slišali njegovega šarca. „Ta satan trmasti, se ne umakne.“ In tudi kurirja ni bilo nazaj. Potem jim je skupina Nemcev udarila v hrbet. Za nobeno ceno niso mogli obdržati položajev.

„Umik! Orkamadona! Naj jih vzame hudič spodaj, če se ne umaknejo! Pismene prošnje jim pa ne bom pošiljal!“ je zarobantil Orlov Keči in mu naročil, kje naj se umaknejo.

Ano je obšla temna slutnja. Pomislila je na to, da je morda kurir ranjen in jih ni dosegel. Sama ni vedela, zakaj, samo to je rekla: „Tovariš komandir, obvestiti jih moram o umiku,“ in že je zdrvela med drevjem in jim izginila izpred oči. Orlov bi ji rad zavpil, naj nikamor ne hodi, pa je sa-

mo zamrmral: „Prekleta baba nora,“ in že je moral misliti na druge stvari. Z gromkim „hura“ in bombami se je četa z Orlovom in Pajkom prebila in se raztepena umikala po grmovju v grapo in navzgor proti vrhu. Nemci so bili nepoznani.

Spodaj se je Vojko otresel krčev v nogah in skušal presoditi položaj. Ker niso več streljali na Nemce, so ti spet začeli napredovati in streljali na obronek gozda. Povsod, kjer bi se umikali, so bile čistine pod ognjem od spodaj, zgoraj pa so jih čakali Nemci. Takrat so med drevjem zagledali Ano z razmršenimi lasmi, s puško prek ramena in vso preplašeno. Tik za položaji je našla mrtvega kurirja, in takoj ji je bilo jasno, zakaj se niso umaknili. Padla je k njim v jarek in jim povedala, da so Nemci zavzeli položaje za hrbtom. Rafal dumdumk je oškropil drevje. Pritisnili so se k tlom. Vojko se je ozrl na pobočje, kjer se je greben hriba lomil v drugo grapo. „Tam jih morda še ni,“ je pokazal z roko Primožu, ki je prikimal in obljubil, da jih bo ščitil na umiku. Ko pa bodo dosegli goščavo, bodo oni zavarovali njega.

Umik! Vsi za menoj!“ je zatulil Vojko iz vseh pljuč, se dvignil iz zaklona in se naglo vzpenjal navzgor skozi redek gozd. Travnikarjev in še šest drugih borcev mu je sledilo v razdalji nekaj metrov. Skozi gozd so prišli srečno, čeprav so dumdumke freskale po vejah. Brez sape in brez moči je Vojkova kolona prišla do čistine. Brez oklevanja so se spustili čez črne senožeti, porasle z gladko, spodrsljivo travo. Od spodaj so jih zagledali Nemci ob reki in posadka z brzostrelnim topom pri cerkvi. Obsula jih je ploha krogel in topovskih granat. Oni pa so se počasi, kolikor so jim dopuščale moči, umikali v strmine. Zemlja je brizgala od izstrelkov. Vojko je gledal v prstene curke okoli sebe, toda ničesar ni občutil. Le neka živalska volja za obstankom ga je še gnala naprej. Noge so bile iz svin-

ca, pljuča polna, oči zalite z znojem in vse telo ena sama bolečina. Ozrl se je po svojih. Ujel je z očmi Rudija, ki je pred mesecem dni pobegnil Nemcem. Bile so prazne, velike in motne. „Samo Nemcem živ ne v roke,“ je dejal spodaj. Zdaj je malo zaostal, Travnikarjev ga je dohitel in ga priganjal. Potem ga je zadela krogla v senca. Brez besede se je zrušil Travnikarjevemu pod noge. Med zadnjimi v koloni je kriknil Polde, starejši mož, krojač, ki je vedno govoril o svojem sinu in hčerki, kako dobro napredujeta v gimnaziji in da se z močnikom z dolgimi resami nikoli ne bo sprijaznil. Dobil je rafal skozi obe nogi in se valil po pobočju navzdol. Ko se je Vojko zrušil kakor mrtev v gozdu za prvo skalo in je z grenkimi, suhimi usti lovil sapo, je zadelo tistega, ki je zaostal in omagal. Padel je na kolena, spustil puško in se zgrabil za prsi, kot bi po muslimansko molil. Nekaj časa je bil tako sključen in okoli njega je brizgala prst. Potem pa ga je spodrezalo, padel je na obraz in obležal. Tudi ta je bil nov, delavec iz tekstilne tovarne, ki se je poznal z Orlovom in jim je včasih pravil zgodbe. Za Vojkom so se zavalili še Travnikarjev in dva borca, ki so pretolkli čistino. Stiskali so se za debla in redke skale, posejane v gozdu, in gledali, kam sedaj in kje so Nemci.

„Primoži!“ je zarjul Vojko. Ker mu ni nihče odgovoril, ga je klical še Travnikarjev. Oba novince sta predlagala, da bežijo naprej. Vojko pa se je odločil, da odideta s Travnikarjevim po Primoža, če ga kmalu ne bo. Njihov razgovor pa je z vrha privabil Nemce. Zapokale so brzostrelke in zažvižgale krogle. Tekli so pred njimi počez proti vrhu. Tedaj je zabobnel po vejevju rafal brzostrelnega topa in zažvižgala je težka strojnica. V postojanki so nemško kolono med drevjem zamenjali za partizane in jo z ognjem zaustavili in razkropili. Umakniti so se morali nazaj pod vrh, če niso hoteli, da jih pobijejo njihovi. Ostanek Vojkovega

MARTA GROM

Mojca in Andrej

Mojco so klicali škrjanček. Morda zato, ker je vsak prosi čas izkoristila za petje. Mojca je pela jutraj, ko je vstala. Pela je čez dan, ko se je igrala in ko je pisala nalogo. Pela je zvečer, ko je šla spat.

Bratec Andrej, ki ni imel pevskega daru, je Mojco občudoval in ji rahlo zavidal. Kako rad bi pel tako lepo, kot je pela ona! Nekoga dne se je izprsil, povzdignil je glas in zapel. Prepel je že prvo kitico, potem

In je spet zapela.

Stric Tomaž, ki je poslušal Mojco in Andreja, je naveličan vedno istega napeva, skomignil z rameni in rekel:

„Fant je brez posluha in brez glasu! Ubit kravji zvonec!“

Andrej je pri prič utihnil. Pogledal je skozi okno in čeprav je bila zunaj že noč in ga je bilo strah teme, je brez omahovanja stekel iz sobe.

Obstal je na dvorišču in se oziral na vse strani. Jaj, kakšne sence! Kakšne strašne sence! Od strahu je drgetal in tiho ihtel.

Mojca, ki je tekla za njim, ga je našla skritega za drvarnico. Sedel je na leseni klopi in si z obema rokama pokrival obraz. Hotela ga je pobožati, a se je zdržnila. Na svoji dlani je začutila solze.

„Norček!“ je rekla. „Zakaj jočeš? Zato ker nimaš posluha? Ker nimaš glasu? Zares si pravi telebanček! Kaj zato če nimaš posluha! Zato pa imenitno rišeš! Mene poglej, ki še mucka ne znam risati. Narišem ga, pa pravijo, da sem narisala oslička. Potem narišem konja in me vprašujejo, če žival na sliki predstavlja kamelo.“

Mojca je globoko vzdihnila, se sklonila k bratcu in mu tiho zašepetala v uho:

„Samo tebi zaupam. Ti se ne boš smejal. Vem, da se ne boš smejal.“

Andrej je počasi dvignil glavo. Z velikimi začudenimi očmi se je zagledal v Mojco, ki je z žalostnim glasom nadaljevala:

„Danes moram naslikati pomladno podobo. In slikati jo moram za kazen, ker sem v šolski risanki naredila veliko packo. Ampak veš, tista packa sploh ni bila resnična packa in to je najhuje. Bil je metulj. Vsaj hotela sem, da bi bil metulj, pa se mi je ponesrečilo.“

Andrej se je zavzel. Mojčine oči so se čudno svetile.

„Vidiš, kako sem žalostna. Hočem ali ne, pri risanju se mi vedno kaj ponesreči. Nima roke za risanje in pika.“

Ob Mojčini solzi, ki se je pocedila po njenem licu, je Andrej pozabil na svojo žalost. Pozabil je celo na noč, na temo in na strah.

„Ne jokaj, Mojca,“ je rekel. „Če hočeš, ti bom jaz naslikal pomladno podobo. Samo če hočeš!“

In Andrej je narisal pomladno podobo, ki je bila zares lepa. Na njej je bil narisana grič, na katerem so že cveteli beli zvončki in rumene trobentice. Pod gričem je žuborel potok in v njem so plavale ribice. Na kraju potoka je rasel grm žametno sivih mačk, ki so tako mehke kot puh. Trije otroci so plesali ringa raja. Dve deklici sta spletalet venčke. Vsi otroci pa so imeli koticke ustnic zaokrožene navzgor in to je pomenilo, da se smejejo. Le kdo je še videl otroke, ki se jočejo na pomladni sliki. Celo sonce, ki je sijalo nad gričem, se je smejalo s koticami ustnic zaokroženimi navzgor.

Andrej je poiskal svetlo modro barvico in z njo je naslikal tri oblačke. Velikega, manjšega in najmanjšega. In pod oblaki, okoli griča so plavale in prhutale plice. Pravzaprav so se videla le črna plahutajoča krila in s tem je bila slika končana.

Andrejevo mojstrovino so občudovali vsi

Zvončki

Zvončki, zvončki
kar čez noč so zazvonili,
zemlja, pa še spi,
debel sneg po gorah leži.
Le kako so se zbudili —
saj še ni pomlad?
Sonček zlati,
ves zaspan,
nič ne greje,
s severa ledeni veter veje
v zamegljeni dan.
Toda zvončki,
ti veseli zvončki,
kar čez noč so zazvonili.

Ludovika Kalan

po vrsti. Mama, oče, dedek, babica in stric Tomaž. Mojca pa je ves čas prepevala in se veselo sukala okoli Andreja. Nazadnje ga je objela z vso močjo, se zasmejala in rekla:

„Pa reciva, če nisva srečna! Ti imaš roko za risanje, jaz imam glas za petje in tako imava vse! Le kaj še hočeva?“

BUTALSKI ZAJEC

Tale historija ni kdo ve kako imenitna, povem jo le, ker se mi je sanjala. Včasih se mi kake historije sanjajo, pa ni nobena dosti prida.

O butalskem zajcu se mi je sanjalo tole. Privadil se je bil v deteljo in je Butalce nič koliko bolelo srce, ko so videli požrešno žival, kako se jim suče po deteljišču.

Majali so glave in moževali, kaj naj store, da preženo zajca iz detelje in ga preženo brez škode za deteljo, pa tudi brez škode za zajca, ki takisto ne bo brez koristi v pečenem stanju. Majali so glave in moževali teden dni in so

sklenili tako: najprej naj se zajcu detelja prepove z lepo besedo — morebiti bo pomagalo. Naj se da živali primeren rok, do tega roka se mora izseliti. Če se ne bo, bodo vnovič stopili vkup in preudarili in sklenili, kaj bo potem.

Tako so dejali in so ukazali policaju in ko je prišla nedelja, se je pokrtil policaj s kapo in je stopil na občinsko pot ob deteljišču. Z močnim glasom je dal zajcu na znanje, da so butalski možje sklenili tako, da se najstrožje in nepreklicano prepove deteljišče; izseliti da se mora iz detelje v hosto, to pa najkasneje v štirinajstih dneh in tako gotovo, ker bi drugače lahko prišlo drugače, in se ne ve, kako bi prišlo.

Verno so Butalci poslušali oklic. Potem so šteli dneve in so čakali, kaj bo: ali se bo zajec pokoril oklicu ali se bo drznil, da se mu ne bo — to bi bil punt!

Tekli so dnevi, preteklo jih je štirinajst, tedaj je detelja zrastle tako visoko, da iznad nje ni bilo videti zajca tudi, kadar se je od sladke detelje pijan postavil na glavo. Pa ko Butalci zajca niso videli, so dejali: „Hvala bogu, ni ga več!“ in so bili veseli.

In takih ljudi je povsod dosti: česar ne vidijo ali ne marajo videti, pa pravijo, da ni.

Fran Milčinski

Vrabc pravi

Čiv, čiv, čiv, še sem živ!
Ni me vzela dolga zima,
ki za ptiče hrane nima.
Zvija mačka ni me snela,
zlobna zanka ni ujela.
Zdaj se toplo sonce smeje,
mokra suknjico mi greje.
Čiv, čiv, čiv, še sem živ!

drugo in ko je pričel s tretjo, je Mojca bušnila v smeh.

„Saj ne poješ prav!“ je rekla. „Poješ tako kot ...“

Sredi stavka je utihnila. Andrej je tako žalostno gledal in Mojca se je naglo popravila:

„Andrej, če hočeš, bova skupaj zapela. Seveda bova! Seveda!“

In sta pela vse popoldne do poznega večera. Andrej je pel, a Mojca ga je ves čas popravljala:

„Ne tako!“ je govorila. „Ne tako! Takole, vidiš! Takole ...“

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA —

„Primož, krogla te je oplazila. Takoj te obvezem!“ Njene spretno roke so odprle torbico in že mu je položila prvi zavoj na rano, v nekaj trenutkih je bil obvezan.

„Primož, beživa od tod! Nemci prihajajo!“

„Ne, ne. Nikamor ne bova prišla. Kje so bombe?“

Dvignila se je in z občutkom krčevitega strahu zavpila:

„Primož, Nemci so se vsuli v gozd pod nama!“

Beseda „Nemci“ se mu je zavrtinčila v možganih in bilo mu je, kot bi pozimi padel v vodo. Živalski nagon samohrane se je povnil. Vzpel se je na kolena, nabasal pripravljene bombe v žepe, zgrabil strojnico in rekel: „Pojdiva!“ Plazila sta se ob robu kotanje, ki so jo branili, mimo mrtvih do goščavja. Tu je Primož vrgel strojnico čez rame, podal dekletu roko in se prebijal z njo v strmino. Bila sta že precej visoko, skoraj v grapi, kjer se je Vojko s svojimi prebijal prek senožeti, ko sta zaslišala Nemce nad seboj in stak ranjenega nekje v bližini. Otrpnila sta. Primoža je zalil obup groze. Spodaj nemški glasovi, nad njima nemški glasovi. Povsod rezka govorica, podobna šklepetanju čeljusti lačnih psov. „Kam?“ je pogledal Ana.

„V njenih očeh ni bilo odgovora, le plaho se je stiskala k njemu in se tresla kot preganjena srna. „Ana, ne branim ti, če se hočeš predati,“ jo je vprašal, ne da bi mislil zakaj. „Jaz se ne bom. Skušaj se bom nekam zavleči in pričakal jih bom z bombami.“

„Jaz grem s teboj,“ je dahnala.

V koritu, z goščavjem zaraščene grape, je zagledal nekaj podrhtih smrek in ob njih na kupu zložene veje. „Pojdil zabila se bova.“ Potegnil jo je za sabo in plazila sta se po grmovju navzdol, dokler se nista povlekla k deblom in začela mrzlično razmetavati smrekovo vejevje, pod katero sta se skrila. Primož se je tako zavlekel že pred letom dni na Jelovici, Nemci so hodili po njem, dobili ga pa niso. Skrila pod vejami, tesno stisnjena drug k drugemu, sta

ležala in čakala. Ker so bila tla mokra, po grapi se je lenivo odcejala voda, sta kmalu drgetala od mraza in strahu. Primož je iz žepa izvlekel dve bombi in ji zašepetal: „Če naju staknejo, sama ne bova umrla.“ Položila mu je roko na usta. Nemški glasovi so se približevali in spet so jodlali. Primož je sklepal, da bodo šli po robah grape in da se jim v goščavo ne bo dalo lesti. Vedel je, da Nemci nimajo posebnega veselja brskati po grmovju ali dvigati vejevje, če ni za to posebnega povelja. Vsakdo, ki prvi vtakne nos v skrivališče, je gotovo izgubljen. Z veseljem se je spomnil na psa, ki je šel po smrt na njihove položaje. Ta bi ju gotovo staknil. Zdaj se je bal samo tega, da vojakov kdo ne bi poslal, lahko bi pa tudi z roba prestrelili smreče. Pomaknil je roko predse in pogledal na uro. Pod vejami je bilo mračno in fosforna številčnica se je močno svetlikala. Sledil je sekundnemu kazalcu, ki se je sunkovito premikal okoli osi in enakomerno delil okroglo ploskev. „Včasih se čas zgosti in je več vreden kakor takrat, ko kar teče in se nam zdi, da smo ga prespali. To se pravi, da je različno vreden. Prav sedaj imam občutek, kot da se je ustavil. Sedaj se gosti,“ je mislil Primož.

Govorjenje se je močno približalo in razločila sta besede. Prijel jo je za roko tik nad zapestjem. Otikal je žilo in po občutku vedel, da srce bije še enkrat hitreje kot običajno. Grenko mu je postalo pri srcu. Ko se je umiril, je spet lahko mislil. „Srce in ura bijeta skoraj sorodno. Vendar ura nima pojma o strahu in zdaj, ko prihajajo Nemci, ne bije prav nič hitreje. Mislim, da si mnogi ljudje prizadevajo, da bi bili taki. Tudi meni bije srce hitreje, to se pravi, da me je strah, čeprav mi to ni všeč. Končno me je lahko strah,“ je mislil naprej. „Vse na meni je nemško: obleka, ura od nekega protiletalskega topničarja, strojnica od gorskih lovcev, ki zdaj vsi potni lezejo proti nama. Kaj morem za to, če se moramo oskrbovati pri njih. Če se

bomba ne bi razpočila, bi naju bili veseli.“ Misel, da bi ga Nemci ujeli živnega, je kanila vanj kakor kaplja goreče smole na kožo. V tej luči so stvari drugačne, kot si v začetku zamišljamo. Večkrat si je želel umreti, zdaj pa se mu je zazdelo, da je bila to laž. To je bila pravzaprav želja po nekem drugačnem življenju. Kdove, kaj si Ana misli o tej stvari, škoda, da je ne morem vprašati,“ je mislil in jo čvrsto prijel za roko. Tudi ona se ga je krepko oklenila in se privijala k njemu. Drhtela je.

Nemških glasov ni bilo konca. Preklinjali so in se med seboj zgovarjali. Streljanje je prihajalo tudi iz daljav.

Ana je razmišljala o tem, kar je storila. „Ze mora biti tako prav, če me je povleklo.“ Posumila je, če Orlov ni nameraval pustiti Primoža umreti. Opravičevala ga je, da ga je zmedel nemški napad, jodlanje ji je zbudilo spomine na stotnika Knieckejca. Lahko bi se jim podala in bi živela. Tako pa bo umrla, če pridejo Nemci.

Bomba v Primoževi roki ju bo usodno povezala.

Zaslišala sta krike. Pol streljaja od njiju so v grmovju odkrili ranjenega partizana. „Bandit! Bandit!“ so vpili kot otroci, ki so na lovu odkrili žival. Sklepala sta po glasovih, da so ga vlekli proti njima. Ana ju je razumela. Bila sta dva Nemca, ki sta dobila nalogo, da ranjenca odvlečeta v dolino. „Na živce mi gre to javkanje, Hans.“ „Tudi mene moti. Ne ljubi se mi vlačiti to crkvinu navzdol in se zopet vrniti.“

„Daj bajonet na puško in pošljiva ga k hudiču! Natakni ga, da ne boš bajoneta vso vojno nosil zastonj in adpiral z njim konserve.“

Potem je bilo nekaj trenutkov tiho, nato pa je šklepnilo, ko je natikal bajonet na puško. Nečloveški krič je zarezal skozi zrak. Za njima je prišel še tretji Nемец in dejal: „Pustita ga! Ujetnike rabijo zavoljo podatkov.“

(Se nadaljuje)

HENRY SLESAR

Kdo je kriv?

Bill Hendricks je divje pogledal tajnico:

— Dejal sem vam, da me ne vznemirjajte! Povejte moji ženi, da jo bom klical pozneje!

Sedel je na sestanku s svojim šefom in ravnateljem umetniškega oddelka. Nikomur od njiju ni bilo prav, če je kdo motil sestanke.

— Pravi, da je izredno važno... — je odgovorila tajnica.

— Vstal je in zaprosil ravnatelja, da mu za trenutek oprosti.

— V redu, Bill, saj bomo vsak hip končali.

— Takoj se bom vrnil, — je obljubil Bill.

Stopil je v svojo pisarno. Telefonska slušalka je ležala ob aparatu. Besno jo je pograbil:

— Karen! Tisočkrat sem ti že povedal...

— Ne kriči name! — se je oglasil kovinski glas iz slušalke. — Kmalu bo ura štiri, zato moram vedeti...

— Moraš vedeti? No, kaj?

— Kaj želiš večerjati. Obljubil si, da me boš ob treh poklical. Menda ne pričakuješ, da znam ugani tvoj misli?

— Poslušaj, Karen... — Hendricks se je nemočno sesedel na stol.

— Moral sem zapustiti važen sestanek. Milijon večerij ni vredno toliko, razumeš?

— Ne želim se pripraviti s teboj!

— Saj se ne pripravam, samo pogajam ti. Delaš iz mene bedaka pred šefi in kolegi.

— Dragi, ti se mi dobrikaš...

— Nocoj ne čakaj name. Zdravo!

— Zdravo! — je odgovorila Karen.

Vrgel je slušalko na aparat. Roke so se mu tresle, zato jih je potisnil v žepu sukniča. Prav v tem hipu je zaslišal glasove na hodniku. Sestanek je bil končan in prekinjen. Njegov ravnatelj je stopil v sobo.

— Si že končal z razgovorom? — ga je vprašal in se nasmehnil.

Hendricks je samo prikimal.

— Ničesar nisi zamudil na sestanku. Šef je sporazumen z našimi predlogi, to je vse. Upam, da si si vse zapisal v beležnico.

— Sem, verjetno je ostala na mizi.

— Najbrž je to tvoja beležnica!

— Ravnatelj je vrgel zvezek z rumenimi platnicami na mizo. — Ga bova vsak en kozarček?

— Hvala, toda nocoj moram končati še neke zaostanke, preden odidem domov. In nekatere račune moram plačati v mestu.

— V redu. Torej se bova videla v ponedeljek zjutraj.

Ura je odbila pet udarcev. Bližnje pisarne so na mah oživele. Tajnice in nameščenci so pohiteli, da bi čimprej ujeli avtobuse. Pričeval se je vikend, s katerim so bili povezani številni načrti in želje. Hendricks se skoraj deset minut ni ganil z mesta. Razmišljal je, toda ne o svoji službi, šefu in pisarni. Nato je vzel iz žepa ključ in odprl majhen predal na dnu velike omare s spisi. Iz neke škatle je vzel beležnico s trdimi platnicami. Vanjo je pod zaporednimi številkami zapisoval svoje ugotovitve. Zdal jih je bral že kdove kolikokrat:

DOMISLICE

● **Gentleman je moški, ki vedno točno ve, kako daleč predaleč sme pri ženski.**

● **Skrivnostno življenja ni v tem, da delamo tisto, kar imamo radi, temveč da imamo radi tisto, kar delamo.**

● **Mnogi ljudje z glavo samo prikimava, nikdar pa ne misli z njo.**

● **Edina zver v areni, kjer so bikoborbe, je občinstvo.**

● **Nekatere ženske so premalo lepe, da bi lahko varale in preveč pametne, da bi lahko bile zveste.**

● **Z domače njive so dobre še koprive.**

● **Reven ni tisti, ki ima malo, temveč tisti, ki mu ni nikdar dovolj.**

● **Starost moškega spoznamo najpogosteje po tem, kaj govori, starost ženske pa po tem, kaj ji lahko rečemo.**

● **Kadar zaslužni ljudje niso več za nobeno rabo, postanejo pojem.**

● **Mladim ljudem se zdi, da je denar najpomembnejša reč na svetu; ko ostarijo, so o tem popolnoma prepričani.**

● **Zakon je dober, če je mož motor in žena zavora — ali narobe; zakon med dvema motorjema ali zavorama je slab.**

● **Človek, ki ima veliko v sebi, na sebi ne potrebuje ničesar.**

1. graja me vsak prekleti večer;
2. potrošila je 500 dolarjev za plašč, ki ga ni potrebovala;
3. imela me je za lažnivca v navzočnosti prijatelja;
4. zavrgla je moje še dobro porabne žoge za golf;
5. kadar čisti hišo, si obleče mojo najlepšo športno srajco;
6. avto ima samo zase, tako da moram vsako jutro hoditi peš do železniške postaje;
7. nikoli noče na letni dopust v kraje, ki jih predlagam jaz;
8. vselej, kadar se razjezi, moram spati v salonu na trdem kavču;
9. napada mojo tajnico;
10. nikoli mi zjutraj ne pripravi zajtrka;
11. zmeraj nekam skrije pepelnike;
12. moje sorodnike zmerja kot tolpo lenuhov;
13. dala mi je zaušnico, ko sem ji povedal v brk, kaj mislim o njej;
14. uporablja mojo krtačico za zobe;
15. nikoli se ne briga za moje srajce in nogavice. Na njih redno manjka kak gumb ali pa so raztrgane;
16. na resnih poslovnih sprejemih se vede kot razvajena.

Prebral je zadnjo pripombo, pa nato pod naslednjo številko zapisal: 17. brez vzroka me kliče po telefonu ob najneprimernejšem času in ko sem najbolj zaposlen.

Položil je beležnico v škatlo, zaklenil predal in se odpravil domov.

— Bill?

— Pozneje! — je odgovoril, šel mimo kuhinjskih vrat in se hotel napatiti v spalnico. Tedaj je zapazil v kuhinji ženo s kozarcem v roki.

„Seveda,“ je pomislil, — „pije, loka ga kakor vodo. Ne bom se čudil, če je popila že polovico whiskyja, ki sem ga sinoči načel. To bom zabeležil pod številko 18.“

— Devetnajst! — je glasno vzkliknil, ko je zagledal nepospravljeno spalnico. Njeno perilo je bilo razmetano po tleh, postelje odgrnjene. „Kaj le dela ves dan?“

Slekel je srajco in jo vrgel na stol. Iz omare je vzjel volneno majico. Nenadoma se je spomnil na revolver, ki je bil skrit pod kupom perila. Potipal je z roko pod perilo in se prepričal, da je škatla z orožjem še na svojem mestu.

— Ali nisi rekel, da nocoj ne boš prišel domov? — je vprašala Karen, ko je vstopila v salon.

— Premislil sem si!

— Ponudila bi ti pijačo, toda whisky ni dober za tvoj gastritis.

— Skrbi za svoj želodec. Opazil sem, da ne varčuješ z alkoholom!

— To pomeni, da že spet začneš! Kje sva že nehala?

— To veš ti bolje od mene. Lepa slika! Medtem ko mož dela, pije žena doma whisky iz velikega kozarca...

— Bill!

— Misliš, da sem slep? Vem, kaj delaš in kako delaš! — je revnil in vrgel časnik na preprogo.

— Dragi, kaj si nocoj tako razdražen? — ga je ljubeznivo vprašala Karen. — Je bil dan v pisarni tako naporen? Si se sprl s svojo sladko tajnico?

— K vragu ti in ona! Vsega mi je dosti.

— Prav imaš. Tudi jaz mislim, da je dosti.

Hendricks se je dvignil.

— Kam hočeš?

— Gor, takoj se bom vrnil.

V spalnici je iz omare vzel škatlo, v kateri je bil shranjen revolver. S pogledom je iskal škarje, da bi prerezal vrstico na zavitku; nikjer jih ni videl. Preklinjal je in pričel brskati po ženini toaletni mizici. Ni se oziral na nered, ki ga je s tem povzročil. Tem bolje! Povedal bo policiji o nenavadnem vlomilcu, ki je v samoobrambi ubil njegovo ženo.

Tedaj je zagledal njeno košarico s šivanjem. Dvignil je pokrov in stresel vsebino na mizo: nekaj motkov raznobarnega sukanca, merilo, blazina z iglami, krpice, škarje, naprstnik, kos prepognjenega papirja...

Vzel ga je in radovedno razgrnil. Na njem je Karen s svojim drobnim rokopišom zabeležila:

1. nikoli se ne pogovarja z menoj, ko pride večer iz službe domov;
2. vara me s svojo tajnico;
3. nikoli mi na sprejemih ali v družbi ne posveča pozornosti;
4. nikoli mi ne dovoli...

In tako dalje. Osemnajst točk.

Billu je zdrsnil list iz roke. Topo je gledal v svojo sliko v zrcalu in se zamislil. Nato je vzel revolver in ga počasi položil nazaj v škatlo.

Ustavni zakon za južne Tirolce

Manjšina, ki je večina,
bo avtonomno upravljala bocensko pokrajino

(Prvo nadaljevanje)

V tistih letih okrog 1960 je Italija preživljala tudi hudo notranjo krizo zaradi poskusov desničarske narave (Tambronijeva vlada in zunanja podpora neofašistov nekaterim enobarvnim krščanskodemokratskim vladam) in zaradi prvih premikov na levo, ki naj bi obnovili sistem vladnih koalicijskih z vključitvijo socialistov. Obenem pa si Italija kot partnerka Nemčije v atlantskem paktu in skupnem evropskem trgu ni mogla privoščiti, da bi prezrla neprikrit interes svojega zaveznika za ugodno rešitev zahteve Južnih Tirolcev in Avstrije. Za Italijo ni namreč nobena skrivnost, da so atentatorji prihajali z navodili iz svojega središča v Münchnu, da je bilo zahodnonemško javno mnenje do potankosti obveščeno o vsem, kar se je dogajalo v Bocnu, in da je bomska vlada, čeprav neuradno in ne kričavo kot avstrijska, pogostoma dala vedeti Italiji, da je postal položaj nevzdržen.

● „KOMISIJA 19“

Prvi korak k rešitvi vprašanja je bila ustanovitev „komisije 19“, v katero so bili vključeni tudi številni predstavniki južnih Tirolcev. Po dveipolletnem delu je „komisija 19“ aprila 1964 poročala rimski vladi in predložila več popravkov v prid južnih Tirolcev. Zadeva se je vlekla na podlagi uradnih pogovorov med Dunajem in Rimom in neuradnih pogovorov med Rimom in SVP v Bocnu še pet let in se končala decembra 1969, ko so tako rimski in dunajski parlament kot kongres SVP sprejeli „južnotirolski paket“ in „operativni koledar“, ki predvideva najrazličnejše in najpodrobnejše etape izvajanja „paketa“.

Italijanska vlada se je skušala držati obljub in dogovorov ter je že 19. januarja 1970 predložila poslanski zbornici predlog ustavnega zakona za spremembo posebnega statuta avtonomne dežele Trident—Zgornje Poadižje. Zaradi notranjepolitičnih nasprotij in dolgotrajne vladne krize se je konkretni parlamentarni postopek za sprejem predloga ustavnega zakona začel šele oktobra 1970 in se je pred plenomom poslanske zbornice končal 23. januarja 1971.

● DOKONČNA REŠITEV: DO LETA 1974

Pri vsem tem je treba naglasiti nekaj zanimivih značilnosti. Predvsem je odobritev dejansko novega posebnega statuta avtonomne dežele, ki se bo v dokončni fazi imenovala Trentino—Südtirol — tako se bo celo v uradni denominaciji zrcalila dvojezičnost — le ena izmed etap v „rešitvi“ južnotirolskega vprašanja, ki ji bodo morale slediti še druge: ukinitve nekaterih še veljavnih fašističnih zakonov, izdaja izvršilnih določb posebnega statuta v dveh letih, sprejem drugih, navadnih državnih zakonov in cele vrste državnih (vladnih in ministrskih) upravnih aktov. Predvidoma se bo torej ves postopek za uresničevanje „paketa“ končal leta 1973 ali 1974; to je odvisno predvsem in tudi od možnih zapletov v italijanski notranji politiki in ureditvi.

Na drugi strani pa izhaja, ne glede na to, da izjavlja italijanska vlada, da je sprejem „paketa“ le njena notranja zadeva in dokaz njene dobre volje in demokratičnosti, iz vsega dosedanjega dogajanja, da so bili tu odločujoči trije subjekti: Avstrija, Italija in južnotirolska manjšina.

Iz tega je razvidno, da je južnotirolska manjšina, pa naj se formalno temu reče tako ali drugače, odločujoči subjekt, saj je avstrijska vlada izjavila, da njeno morebitno nasprotovanje ustavilo ves postopek. To pa pomeni, da je italijanska država s svojim ravnanjem „de facto“ priznala južnotirolski manjšini status enakopravnega partnerja, od katerega je odvisna usoda „paketa“. Do neke mere je morda celo upravičena trditev, da je igrala in igra južnotirolska manjšina vlogo diktirajočega partnerja, ki je bil najprej subjekt v pogajanjih, na katerih so bili doseženi določeni kompromisi, nato pa odločujoči subjekt v uresničevanju doseženih kompromisov. Pri tem sta imeli avstrijska vlada javno, zahodnonemška pa neuradno vlogo nekakšnega močnega posredovalca in dejavnika pritiska, da bi manjšini priznali ugotovljeni položaj.

Da je položaj takšen in nič drugačen, naj nam bo potrdilo izjava večinskega poročevalca tega zakona v poslanski zbornici poslanca Ballardinija. Ta je v obrazložitvi „prosil“ poslance, naj ne spreminjajo zakonskega osnutka, ker bi to pomenilo zamotati ves postopek in spraviti v dvom ves „južnotirolski paket“.

● NARODNA MANJŠINA — JAVNOPRAVNI SUBJEKT

Iz tega izhajata dve zanimivi ugotovitvi:

1. v okviru italijanske države se je „de facto“, poleg drugih javnopравnih subjektov (države in njenih organov, dežel, pokrajin, občin in drugih javnopравnih teles) pojavil tudi javnopравni subjekt „narodna manjšina“ — čeprav sedaj le „južnotirolska narodnostna skupnost“ — ki ima svoje mesto v notranjepolitični in notranjepравni ureditvi Italije;

2. južnotirolska narodnostna skupnost je postala pogodbeno stranka in sklepa sporazume kot celota z italijansko državo, čeprav je del te države v političnem, ozemelskem in pravnem smislu.

Ni torej čudno, da je rešitev, ki se danes uresničuje, zelo zanimiva ne samo za Južno Tirolsko, temveč tudi za druge narodne manjšine v Evropi in svetu, predvsem pa za slovensko narodnostno skupnost v Italiji. Precedens ustvarja tudi v državah „rimskega prava“, kjer velja načelo kodifikacije, vedno možnosti za še druge takšne ali podobne rešitve. Naj bi bil to precedens, ki bi pomagal Slovincem v Italiji k ureditvi njihovih razmer!

66 novih in spremenjenih členov lahko delimo na dva dela: na prenos deželnih pristojnosti na pokrajino in na popolnoma nove pristojnosti. Spremembe so v glavnem naslednje:

Pokrajini in dežela morajo v svojih izključnih pristojnostih izdajati zakone na podlagi spoštovanja ustave, načel italijanske notranje ureditve, gospodarsko-družbenih načrtov, nacionalnih interesov in — po novem — interesov zaščite krajevnih jezikovnih manjšin. Obe pokrajini — Bocen in Trento — bosta imeli po novem pristojnosti pri izdajanju zakonskih določb o rudarstvu in termalnih izvoriš, o lovu in ribolovu, o alpskih rezervatih, o prometnem omrežju, vodovodnih in javnih delih pokrajinske narave, o prevozih in cestah, o svoji režiji pri javnih delih, o turizmu in turistični industriji, o kmetijstvu, gozdovih, gozdarjih, živinoreji, fitopatoloških zavodih, kmetijskih konzorcijih in bonifikacijah, o službah proti elementarnim nesrečam, o umetniških, kulturnih in vzgojnih manifestacijah in delovanju tudi po radijskem in televizijskem omrežju (ob tem se italijanska vlada obvezuje, da bo omogočila dogovor italijanske RTV z RT Avstrije, nemškega dela Švice in Zvezne republike Nemčije za prenos oddaj s severa v bocensko pokrajino).

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

S L O N

Revizor Bartolomej Kvaka ni bil gotov, ali mu je žena zvesta, ko je on na službenem potovanju. Odločil se je preizkusiti njeno zvestobo. Povedal ji je, da odpotuje jutri do Kralovskega Chlmca in da se vrne čez štiri dni. Ob 19. uri je odšel na nočni brzec. Ob 22. uri pa se je vrnil domov in pozvonil na vratih svojega stanovanja. Dolgo je zvonil in dolgo čakal, dokler ni žena odprla.

„Kaj se je zgodilo?“

„Zamudil sem vlak!“ je povedal Bartolomej.

„No, naredim ti večerjo,“ je dejala žena in odšla v kuhinjo. Bartolomej pa je odšel v sobo in ni mogel verjeti. Pogledal je pod posteljo, v omaro in potem v kopalnico. Nikjer nič. Nato se je vrnil v sobo in odprl balkonska vrata. Obstal je kakor okamenel. Na balkonu je stal mladenič — v pižami...

„Ali ste gentleman, gospod?“ je vprašal mladi mož.

„Sem...“ je povedal Bartolomej.

„Smolo imam! Bil sem zgoraj,“ pokazal je z roko navzgor, „prišel je soprog in meni ni preostalo nič drugega kot skočiti sem. Če ste gentleman, mi pomagajte. Dajte mi kakšno obleko, da hitro odidem.“

„Razumem,“ je dejal Bartolomej resno. Vzel je iz omare starejšo obleko, počakal, da se je fant oblekel, in ga nato tiho, kakor pač ukazuje moška čast, popeljal mimo kuhinje na hodnik. Potem se je mirno navečerjal in legel spat. Tudi soproga je zaspala.

Opolnoči pa je Bartolomej prižgal luč, zbudil soprogo in ji primazal dve okrog ušes.

„Kaj je?“ je kriknila soproga. „Mar si zblaznel?“

„Oh, jaz slon,“ si je na glas očital Bartolomej, „komaj sedaj sem se spomnil, da nad nami nihče ne stanuje...“

SVETOVNI POKAL ZA PRÖLL

S sobotnimi in nedeljskimi smučarskimi tekmami v Aare na Švedskem se je končala borba alpskih smučarjev za točke svetov. Pokala v sezoni 1970/71. V teh zadnjih smučarskih tekmah sezone so se prvič uveljavili avstrijski zastopniki tako pri ženskah kakor tudi pri moških. Pri ženskah je zmagala v veleslanju kot pričakovano Annemarie Pröll, ki je od tekmovanj v Ameriki naprej dominirala na vseh tekmah in vodila v uvrstitvi za svetovni pokal. Zmaga v Aare je bil že tretji uspeh pri veleslanju v preteklem tednu. Pri moških pa je David Zwilling poskrbel za drugo zmago avstrijskih smučarjev v letošnji sezoni, ki je bila sicer za ekipo bolj klavrna. Z zmago v sobotnem veleslanju se je uvrstil Zwilling kot najboljši Avstrijec na sedmo mesto v končni uvrstitvi za svetovni pokal. Pri nedeljskem slalomu je zmagal Francoz J. N. Augert, Zwilling pa je ponovno bil najboljši Avstrijec in je zasedel četrto mesto. Avstrijski moški smučarji letos niso mogli braniti svetovnega pokala, ki ga je v prejšnjih letih dvakrat zaporedoma osvojil Karl Schranz. Vendar veselja ob koncu sezone ni manjkalo. Kar se ni posrečilo moškimi, je uresničila 18-letna Annemarie Pröll. Z najvišjo vsoto zbranih točk in zmagama v dveh disciplinah, v veleslanju in smuku, je osvojila najbolj dragoceno trofejo alpskega smučanja. Hkrati pa je z 210 točkami osvojila tudi največ točk, odkar obstojajo tekmovanja za svetovni pokal.

Svetovni pokal pri moških je odnesel Italijan Gustav Thöni, ki je zbral 155 točk. Drugo mesto v uvrstitvi zaseda Francoz Henri Duvillard (135) pred rojakoma Ruselom (125) in Jean Noel Augertom, ki je zbral 107 točk.

Zanimivo je vsekakor, da Francozi, ki so bili vodilni v letošnji smučarski sezoni, niso dosegli svetovnega pokala ne pri ženskah in ne pri moških. Avstrijski smučarji pa so z zadnjimi tekmami pokazali, da jih še ni treba odpisati, čeprav so odstopili nekateri zaslužni veterani.

SP V HOKEJU NA LEDU

Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu v skupini B se je v nedeljo končalo v švicarskih mestih Lyss, La Chaux de Fonds in Bern s tekmami Švica:Italija 5:0 (2:0, 2:0, 1:0), Vzhodna Nemčija:Norveška 8:4 (1:0, 4:2, 3:2), Jugoslavija:Japonska 7:6 (1:2,5:0, 1:4) in Avstrija:Poljska. Avstrijsko moštvo se je od skupine B poslovilo z lepo igro proti Poljski in bo v naslednjem svetovnem turnirju nastopalo med najslabšimi moštvi v skupini C. Skoraj bi se igra s Poljaki končala s senzacijo, ko je nekaj sekund pred koncem tekme Celovčan Puschign pri stanju 2:2 zamudil izvrstno priložnost. V istem hipu pa je Poljska dosegla odločilni zadetek in se je tekma končala 3:2 za Poljake.

Avstrijsko moštvo je bilo že po prvih štiri tekmah obsojeno na izpad iz skupine B, ko je izgubljalo proti slabšim ekipam. Le proti Italiji v predzadnji tekmi so dosegli prepričljivo zmago 6:0 (1:0, 1:0, 4:0).

Vstop v skupino A si je nepričakovano priborilo moštvo Švice, ki je izkoristilo prednost igranja na domačih tleh. V sedmih tekmah je Švica osvojila 13 točk. Drugo mesto je zasedlo moštvo iz Poljske (11 točk), pred Vzhodno Nemčijo (10), Norveško (8) in Jugoslavijo (5). Japonska je osvojila 6. mesto, kar pomeni obstanek v skupini B, iz katere je poleg Avstrije izpadla tudi Italija, ki je zasedla zadnje mesto.

Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu se bo nadaljevalo jutri 19. marca v skupini A, ko si bosta v Bernu stali nasproti moštvi Sovjetske zveze in Zahodne Nemčije.

BRON ZA SYKORO

Na 2. evropskem atletskem prvenstvu v dvorani je Avstrijka Maria Sykora osvojila bronasto kolajno v teku na 400 m. Sykora je imela pri svojem nastopu v Sofiji veliko smole. V teku na 400 m jo je oviral neki reporter, na start za 800 m pa ni mogla zaradi kvalifikacijskih tekov. Na prvem takem evropskem prvenstvu je Sykora na Dunaju zmagala v teku na 800 m, pred kratkim pa je v Kaliforniji postavila nov svetovni rekord v teku na 600 jardov, tako da je veljala v Sofiji za favoritko v teku na 800 m. Prvo mesto v teku na 400 m je zasedla Rusinja Popkova s časom 53,7 pred Nemko Bödding (54,3 sek.). V skoku v višino s palico je postavil Wolfgang Nordwig iz Vzhodne Nemčije nov svetovni rekord s 5,40 m.

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

Poročila: 5.00 — 6.30 — 8.00 — 10.00 — 13.00 17.00 — 19.00 — 20.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevno oddaje: (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.05 Ljudske viže — 5.30 Kmetijska oddaja — 5.53 Ljudske viže — 5.40 Jutranja opažanja — 5.43 Pisane jutranje melodije — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.35 Glasba in dobri nasveti — 6.45 Deželni razgled — 7.00 Glasbeni mozaik — 7.45 Lokalna poročila — 8.05 Godba na pihala — 8.15 Oddaja za ženo — 9.00 Za prijatelje stare glasbe — 10.05 Operetni koncert — 11.25 Oddaja za podeželje — 11.45 Za avtomobiliste — 13.05 Deželni razgledi — 13.30 Glasba po kosilu — 13.45 Slovenska oddaja — 15.30 Še vedno priljubljeno — 16.15 Ženska oddaja — 18.10 Odmev časa — 18.40 šport — 18.45 Note in beležke — 18.55 Lahko nač otrokom — 19.05 Pregled sporeda — 19.05 Zabeležite si — 19.35 Melodija in ritem — 20.05 Deželna poročila — 22.10 šport iz vsega sveta.

Sobota, 20. 3.: 5.05 Ljudske viže — 7.55 Naš hišni vrt — Šolska oddaja — 11.00 Naša lepa domovina — 13.50 Za zbiralce znamk — 14.20 Kjer prepevajo, tam ostanemo — 15.30 Voščila — 17.10 Glasba v mraku — 18.00 Za delovno ženo — 18.40 Umetnostna in kulturna kritika — 19.40 Melodija in ritem — 20.10 Operetni almanah — 21.30 Zahar Leander — 22.20 Plesna glasba po naročilu.

Nedelja, 21. 3.: 6.10 Igra na orgle — 7.40 Ljudska glasba — 8.05 Kmetijska oddaja — 8.15 Kaj je novega — 9.45 Velik zabavni koncert s Petrom Alexandrom — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Dopoldanski koncert — 12.05 Za avtomobiliste — 13.10 Ogledalo Mestnega gledališča — 13.45 Pesmi za začetek pomladi — 16.30 To je moj Dunaj — 17.10 Plesna glasba — 18.00 Majhen večerni koncert — 18.30 Koroški portret — 18.45 Zborovska petje — 19.00 Nedeljski šport — 19.30 Govori deželni glavar Sima — 19.40 Deželni razgledi — 20.10 Avstrijska rally — 21.15 Zvečič Avstrija.

Ponedeljek, 22. 3.: 5.05 Vesel začetek dneva — 9.00 Učenje in nadaljnja izobrazba — 10.45 Slavni operni liki — 11.00 Zima odhaja — 14.30 Knjižni kotiček —

Iščem mizarja

za lepa dela. Dobra plača s stanovanjem. — Ponudbe na naslov: Tischlerei KONEC, 9560 Feldkirchen, Tel. 0 42 76 — 21 53.

14.45 Iz deželnega prosvetnega programa — 15.00 Iz štajerskega glasbenega življenja — 16.15 Za ženo — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Zabavna oddaja — 18.00 Oddaja kmetijske zbornice — 19.35 Melodija in ritem — 20.10 Avstrijske radijske igre po letu 1945 — 21.30 Robert Stolz dirigira.

Torek, 23. 3.: 5.05 Veselo zaigrano — 9.00 Svetovna književnost iz Skandinavije — 9.30 Vesele note — 10.00 Mojstri 20. stoletja — 10.20 Pravice in dolžnosti državljana — 11.00 Ljudska glasba — 14.30 Predstavljamo vam — 14.45 Koroški visokošolski tedni — 15.00 Pihalna parada — 16.15 Za ženo — 16.30 Lovska latovščina — 16.45 Otroška telovadba — 17.10 Avstriji o Avstriji — 18.00 Oddaja sindikalne zveze — 19.15 Na obisku pri koroških pihalnih godbah — 20.10 Orkestrski koncert — 21.30 Gradščanska pretežno vesela.

Sreda, 24. 3.: 5.05 Veselo zaigrano — 9.00 Bele puščave — 9.30 Vesele note — 10.00 Gledališče in koncert — 11.00 Ljudska glasba — 14.45 Koroška pesem — 15.00 Štajerske orgle — 16.15 Za ženo — 16.30 Operetni koncert — 17.10 V dunajski kavarni — 18.00 Oddaja Industrije — 19.15 Jezik domovine — 20.10 Domovina Avstrija: Muzej na prostem pri Gospeji Sveti — 21.00 Za prijatelja planin — 21.15 Pesem in glasba v življenju vojaka.

Četrtek, 25. 3.: 5.05 Veselo zaigrano — 9.00 Primerjalna književnost — 9.30 Vesele note — 10.00 Veseljaigre v svetovni literaturi — 10.30 Nova glasba za otroke — 10.45 Mala šola jazza — 11.00 Ljudska glasba — 14.45 Zabeleženo na koroških cestah — 15.00 Igrajo graški umetniki — 16.15 Kaj bomo jedli jutri? — 16.30 Za otroke — 17.10 Operetne melodije — 17.50

Kako deluje naše pravosodje — 18.00 Oddaja obrtnega gospodarstva — 19.15 Dom in šola — 20.10 Lovska ura — 21.00 Iz zakladnice štajerskih pripovedk — 21.15 Iz domačega glasbenega ustvarjanja.

Petek, 26. 3.: 5.05 Veselo zaigrano — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Klavirsko delo Roberta Schumanna — 10.00 Avstrijska zgodovina v pripovedki — 10.30 Mi in država — 11.00 Ljudska glasba — 14.30 Nove knjige koroških založb — 14.45 Književnost iz štajerske — 15.00 Zborovska glasba — 16.15 Žena v kmetijstvu — 16.45 Pesmi o ljubih živilih — 17.10 Glasba za konec tedna — 18.00 Oddaja delavske zbornice — 19.15 Zabavno iz umetniške postilje — 20.10 Ko so v Gitschtalu še kovali železo — 22.25 Pogled k sosedu.

Slovenske oddaje

Sobota, 20. 3.: 9.00 Za jugoslovanske delavce v Avstriji — Od pesmi do pesmi — 14.00 Narodnozabavna glasba.

Nedelja, 21. 3.: 7.00 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 22. 3.: 13.45 Informacije — Po sledih starih šeg in navad.

Torek, 23. 3.: 13.45 Informacije — Športni mozaik — Komorna glasba.

Sreda, 24. 3.: 13.45 Informacije — Žena, družina, dom.

Četrtek, 25. 3.: 13.45 Informacije — Koroški kulturni pregled — Oton Župančič: Veronika Deseniška.

Petek, 26. 3.: 13.45 Informacije — Našim mladim poslušalcem — Iz pesniške zbirke Andreja Kokota „Ura vesti“.

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 4.30 — 5.00 — 7.00 — 8.00 — 9.00 — 11.00 — 12.00 — 13.00 — 14.00 — 17.00 — 18.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevno oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobro jutro — 5.30 Danes za vas — 5.45 Informativna oddaja — 6.00 Jutranja kronika — 6.30 Informativna oddaja — 7.25 Pregled sporeda — 7.45 Informativna oddaja — 10.00 Danes popoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Dogodki in odmevi — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko nač otrok — 19.10 Obvestila — 19.30 Radijski dnevnik — 23.05 Literarni nočturno.

Sobota, 20. 3.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Orkester Karl Heinz Loges — 12.10 Orkester RTV Ljubljana, solist Igor Ozim — 12.40 Poje mezzosopranistka Bogdana Stritar — 14.10 Glasbena pravljica — 14.30 Z domačimi ansambli — 15.40 Pesmi in plesni jugoslovanskih narodov — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Orgle v ritmu — 18.15 Smetana in Grieg — 18.45 S knjižnega trga — 19.15 Ansambel Fantje treh dolin — 20.00 Strah ob zori, zabavna radijska igra — 20.50 Radio klub — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Nedelja, 21. 3.: 6.00 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.35 Orkestralna glasba za mladi svet — 9.05 Srečanja v studiu 14 — 10.05 Še pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Voščila — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Vedri zvoki — 14.30 Humoreska tedna — 14.50 Orgle v ritmu — 15.05 Nedeljska športna popoldne — 17.05 Iz opernega sveta — 17.30 Radijska igra — 18.30 Igor Ozim igra Bacha — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 22.20 Zaplešite z nami — 23.15 Jazz za vse.

Ponedeljek, 22. 3.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 Pojeta Miša Kovač in Tereza Kesovija — 12.10 Baročni intermezzo — 12.40 Igrajo veliki pihalni orkestri — 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe — 14.35 Voščila — 15.40 Poje Partizanski invalidski pevski zbor — 16.40 Iz opernih odrov — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.35 Mladinska oddaja — 19.15 Ansambel Henčka Burkata — 20.00 Wally, opera — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.15 Igramo za ples.

19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 19.57 Ob predsedniških volitvah — 20.06 šport — 20.15 Obzorja — 21.15 Svetovno hokejsko prvenstvo: Sovjetska zveza—Češkoslovaška.

Četrtek, 25. 3.: 10.00 Izvoz in uvoz — 10.30 Podobe zveznih dežel: Nižja Avstrijska — 11.00 Surovine in svetovno gospodarstvo: Voda — 11.30 Rimska zgodovina — 12.00 Mesto dela zgodovino — 18.00 Italijanščina — 18.20 Otrkomom za lahko noč — 18.25 Športni mozaik — 18.50 Pater Brown: Dvoboj — 19.15 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 19.57 Ob predsedniških volitvah — 20.06 šport — 20.15 Božja levica, pustolovski film — 21.40 Svet knjige — 22.40 Čas v sliki.

Petek, 26. 3.: 10.00 Kalendarij — 10.30 Na obisku pri Clemensu Holzmeisteru — 11.00 Božja levica — 15.00 Svetovno hokejsko prvenstvo: Finska—Češkoslovaška — 17.30 Spoved nemoderne? — 18.00 Novo iz kmetijstva — 18.20 Otrkomom za lahko noč — 18.25 Slike iz Avstrije — 18.41 Oddaja gospodarske zbornice — 18.50 Cesarčin sel — 19.16 Pregled sporeda — 20.15 Filmska zgodovina iz Avstrije — 21.15 Predsedniške volitve 1971 — 22.00 Svetovno hokejsko prvenstvo: Švedska—Sovjetska zveza — 22.30 Čas v sliki.

Jugoslavija

Sobota, 20. 3.: 9.35 Šolska oddaja — 12.25 Smučarski polet v Kulmu — 16.25 Košarka — 18.00 Obzornik — 18.15 Po domače — 18.45 Holandski dragulji — 19.00 Mozaik — 19.20 S kamera po svetu — 20.00 Dnevnik — 20.35 Festival „Zagreb 71“ — 21.35 Rezervirano za smeh — 22.05 Nepremagljivi — 22.55 Kažipot — 23.15 Poročila.

Nedelja, 21. 3.: 9.30 Po domače — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.45 Mozaik — 10.50 Otroška matineja — 11.35 Kažipot — 11.55 Smučarski polet v Kulmu — 15.50 Svetovno hokejsko prvenstvo: Češkoslovaška—

Upoštevanje manjšin

Žal le drugod — in pri nas?

Prihodnji mesec bodo tudi v Jugoslaviji imeli ljudsko štetje. Ker živijo v sosednji državi poleg jugoslovanskih narodov še različne druge narodnostne skupnosti, bo temu primerno pripravljeno in izvedeno tudi štetje. O tem dovolj zgovorno priča primer Vojvodine:

Popisne pole so bile natiskane v šestih različnih enakih kot navodila za popisovalce, ki so jih izdali tudi v jezikih narodnosti. Izmed 8000 popisovalcev, ki bodo sodelovali pri tej akciji, jih okrog 1800 zna madžarsko, 300 slovaško, 220 romunsko in čez 100 rusinsko.

Pri nas v Avstriji ali točneje na Koroškem in Gradščanskem, kjer živijo Slovenci in Hrvati, na takšno možnost upoštevanja manjšin seveda nihče ne misli! Ali!

Torek, 25. 3.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola — 9.35 Pesmi iz Medjimurja — 12.10 Iz Gotovčeve opere „Ero z onega sveta“ — 12.40 Lepe melodije — 14.10 Moj svet je glasba — 14.30 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 14.40 Mladinska oddaja — 15.40 Odskočna deska — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V terek nasvidenje — 18.45 Narava in človek — 19.15 Ansambel Milana Križana — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Junak našega časa, radijska igra — 21.15 Lahka glasba — 22.15 Iz sodobne švicarske glasbe — 23.15 S popevki po svetu.

Sreda, 24. 3.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Opera matineja — 9.05 Nenavadni pogovori — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.40 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 12.10 Marijan Lipovek: Mladinske pesmi za klavir — 12.40 Zabavna glasba — 14.10 Koncertni valčki — 14.30 Voščila — 15.40 Čelist Pierre Fournier — 16.40 Plesni orkester RTV Ljubljana — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Slepni na opernem odru — 18.40 Naš razgovor — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični koncert orkestra RTV Ljubljana — 22.15 S festivalov jazza — 23.05 Panorama sodobne francoske lirike — 23.15 Popevke jugoslovanskih avtorjev.

Četrtek, 25. 3.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola — 9.35 Popevke slovenskih avtorjev — 12.10 Zinka Kunc kot Desdemona v Verdijevi operi „Othello“ — 12.40 Od vas do vas — 14.10 Pesem iz mladih gri — 14.40 Enajsta šola — 15.40 Narodne pesmi iz Skandinavije — 16.40 Portreti skladateljev lahke in zabavne glasbe — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.45 Kulturna kronika — 19.15 Trio Silva Stingla — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer s slovenskim pesnikom Jožetom Udovičem — 22.15 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 23.15 Jazz — 23.40 Melodije za lahko noč.

Petek, 26. 3.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Opera matineja — 9.05 Radijska šola 9.35 Moški zbor „Zarja“ iz Trbovelj — 12.10 Brahmovi Ogrski plesi — 12.40 Z ansambli Mihe Dovžana — 14.10 Iz albuma skladb za mladino — 14.35 Voščila — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Orkester RTV Ljubljana — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.15 Beethovnov klavirske sonate — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.15 Trio Augusta Stanka — 20.00 Naj narodi pojo — 20.30 „Top-pops 13“ — 21.15 Oddaja o morju in pomorskih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz pred polnočjo.

KUHINJSKO POMOČNICO POMIVALKO SOBARICO POSTREŽNICO in PESTUNJO

išče ob najboljši plači Hotel „Fernsteinee“ 6465 Nassereifh Tirol, Osterreich.

Švedska — 18.15 Tek s puščico, ameriški film — 20.00 Dnevnik — 20.35 Humoristična oddaja — 21.35 Pred festivalom „Pesem Evrovizije“ — 22.05 Športni pregled — 22.35 Poročila.

Ponedeljek, 22. 3.: 9.05 Odprta univerza — 9.35 Šolska oddaja — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 Šolska oddaja — 17.38 Napoved sporeda — 17.40 Mendo in Slavica — 18.00 Risanka — 18.15 Obzornik — 18.30 Verižna trgovina — 19.00 Mozaik — 19.05 Zabavno glasbena oddaja — 20.00 Dnevnik — 20.35 Vročanje v raj, drama.

Torek, 23. 3.: 9.35 Šolska oddaja — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 Šolska oddaja — 17.50 Sonce ima prednost, pravljica — 18.00 Risanka — 18.15 Obzornik — 18.30 Tarkov večer — 19.00 Mozaik — 19.05 Mednarodni marketing in transport — 19.30 Vzgoja za življenje v dvoje — 19.40 Za boljši jezik — 20.00 Dnevnik — 20.35 Nepozabni Fernandel: Žena z dvema možema, francoski film — 22.05 Glasbeni nočturno — 22.25 Poročila.

Sreda, 24. 3.: 8.15 Šolska oddaja — 14.45 Pika nogavice — 18.15 Obzornik — 18.30 Glasba za staro in mlado — 19.00 Mozaik — 19.05 Športna oddaja — 19.25 Naš ekran — 20.00 Dnevnik — 20.35 Teh naših 50 let — 21.25 Zajčja Micka — 21.50 Svetovno hokejsko prvenstvo: Sovjetska zveza—Češkoslovaška — 23.10 Poročila.

Četrtek, 25. 3.: 9.35 Šolska oddaja — 14.45 Šolska oddaja — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.45 Jaše nam zeleni Jurij — 18.00 Glasbena pravljica — 18.15 Obzornik — 18.30 Skrivnosti živili — 19.00 Mozaik — 19.05 Enkrat v tednu — 19.20 Vse življenje v letu dni — 20.00 Dnevnik — 20.35 Četrtekovi razgledi — 21.20 Serenada, gruzinski film — 21.50 Karajan vam predstavlja — 22.20 Poročila.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gasometergasse 10, tel. 85-4-24. — Tiska: Založnica in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec — Barovlje.